

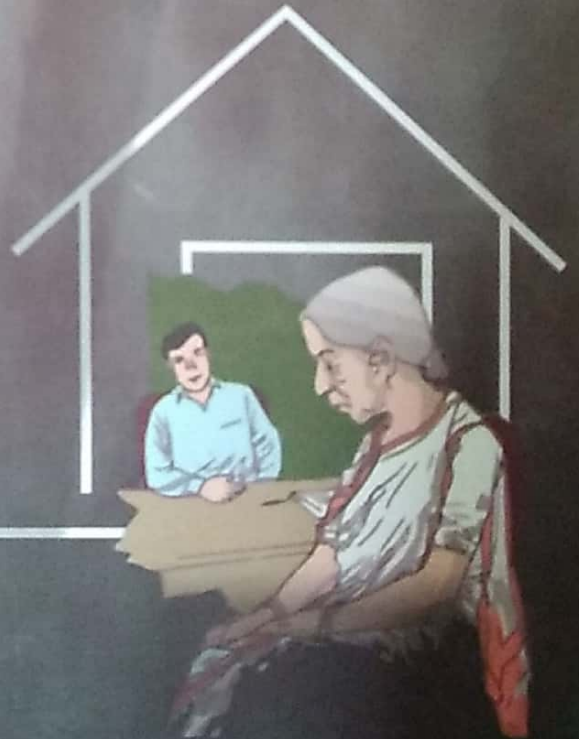
Estd. 1933

NAAC Accredited with B⁺⁺

JUSTICE

2013-14

Council of Education's

Shahaji Law College, Kolhapur

[Affiliated to Shivaji University, Aided by Government of Maharashtra
& Approved by Bar Council of India, Delhi]

Dr. N. J. Pawar, Hon. Vice Chancellor Shivaji University, Kolhapur, Sou. Rajanitai Magdum, Hon. President Council of Education, Dr. vishwanath Magdum, Urologist addressing the students on the occasion of Dattabal Smriti Vyakhyanmala.

Welcome Function
Dr. A. S. Bhoite, Pro. V.C. Shivaji University, Kolhapur addressing the students during the welcome Function on 19/8/2013

23/12/2013 Principal P. B. Koshti, Hon. Secretary, Council of Education & Sou. Rajanitai Magdum, Hon. President Council of Education planting a tree on the Death Anniversary of Padmashree, Deshbhakta Dr. Ratnappa Kumbhar

OUR GUIDE AND INSPIRATION

Padmashri Dr. Ratnappanna Kumbhar

Founder President, Council of Education
Kolhapur

Birth : 15-09-1909

Death : 23-12-1998

Goals and Objectives

- ❖ To ensure long-felt need of Legal Education and legal awareness in the society.
- ❖ To impart legal education and to inculcate the principles of justice, equity, liberty, equality, fraternity, dignity in the mind of students.
- ❖ To be a centre of excellence in the field of legal education by adopting modern teaching and training techniques.
- ❖ To impart high quality of legal education and to develop overall personality in a disciplined environment.
- ❖ To make its law graduates capable of pursuing a career at Bar, competing for judicial services, civil services and so on.
- ❖ To imbibe high sense of legal, social and moral values among students and also to discover the hidden talents of law students in various subjects.
- ❖ To create legal awareness especially in the weaker sections of the society by providing free legal services.
- ❖ To develop and promote national integration.

Shahaji Law College, Kolhapur

THE COUNCIL OF EDUCATION : KOLHAPUR

MANAGING COMMITTEE

Sou. Rajanitai Magdum
Hon'ble President

Shri. P. K. Kamat
Hon'ble Vice President

Shri. P. B. Koshti
Hon'ble Secretary

Shri. L. M. Goud
Hon'ble Member

Adv. Shri. V. N. Patil
Hon'ble Member

Prin. Dr. R. Narayana
Ex-Officio Member

Prin. Dr. S. B. Patil
Ex-Officio Member

Prin. Dr. H. M. Bhalerao
Ex-Officio Member

Shahaji Law College, Kolhapur

Practical Aspects for Young Advocates

The Profession of law is a great Profession and attractive with responsibilities both inside and out side. The Profession calls for sound Knowledge, high mental capacity and willingness to learn. India is moving towards becoming as knowledge economy, Advocate should meet the demands of the profession.

The Bachelor's degree in law do adequately equip the Advocates with skills needed in the profession like preparation of pleadings, developing the skills of argumentation, client communication and maintenance of court decorum. There is no dearth of talent about the Advocate particularly young Advocates but their talent needs to be developed.

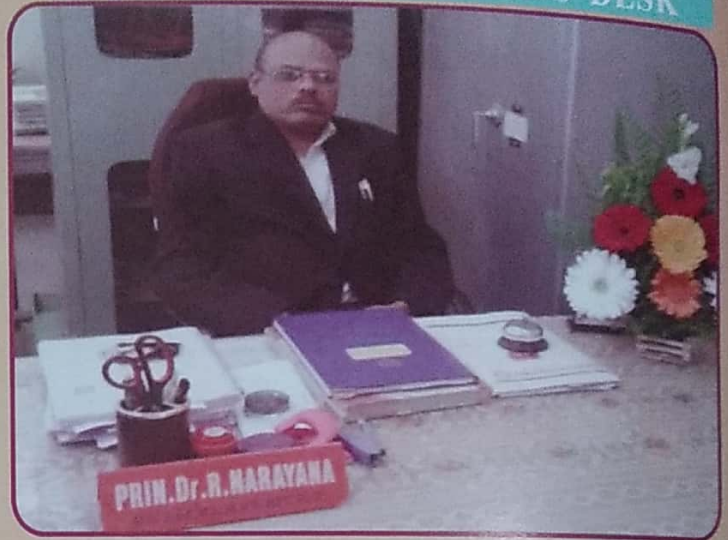
Senior Advocates have great responsibilities to posterity, because every young Advocate does not have the legacy of advocates. Such young advocates should not feel discouraged by the initial chilling period in the profession. Each senior counsel should adopt one or more young advocates for a brief period of one or two years.

First essential equipment in the profession of law is legal learning. A sine qua non for success is that one must acquire knowledge in various branches, for which one must work hard. Nobody has ever risen in the legal profession by doing few hours of work here and there. Let hard work and integrity be the motto of professional life. The seven lamps of advocacy refers to the qualities of that make success at the bar. Honesty, courage, industry, wit, eloquence, judgement and fellowship as seven lamps.

Advocates need to restructure their working time to allow for some general reading to keep the silver lamp of learning trim and bright.

For a young Advocates every day attendance in the court is very important.

FROM THE PRINCIPAL'S DESK

Dr. Rayadurgam Narayana

M.A., B.Ed., LL.M., NET., M.H.R., Ph.D. (Law)

Triple Gold Medalist

Whether one has work or not, one must develop the habit of being present in the court on all the working days. When one's senior entrusts the work even to seek for an adjournment, one should go through the case records and be ready to face any questions from the bench. The court may not be impressed if it is said that one's only task was to seek an adjournment. One must try to use every opportunity that comes across one's way to create an impression about oneself.

Appearing as an advocate in court is the most challenging thing a lawyer can do, it is the sharp end of lawyering and it calls not only for courage but a great deal of skill as well.

Most advocate would agree that it usually takes several years of experience to be truly competent and some Advocates never rise to that basic standard.

To be great and successful Advocate, one must not be a great speaker, what is required is deep knowledge in various branches power of argumentation. I thank all the students, teachers who have given their ideas for the success of Justice.

STUDENT COUNCIL : 2013-2014

Miss. Desai Sharvari S.
I LL.B.

Miss. Patil Supriya M.
II LL.B.

Miss. Barve Kavita K.
III LL.B.

Miss. Bindage Arti S.
I N.L.C.

Miss. Zambare Sayali S.
III N.L.C.

Miss. Shelar Prajakta G.
IV N.L.C.

Miss. Kulkarni Vijayalaxmi R.
V N.L.C.

Mr. Powar Nishikant G.
Secretary

Mr. Bhuyekar Arun A.
N.S.S.

Miss. Nilajkar Jyoti S.
N.C.C.

Miss. Morbale Ragini U.
I N.L.C. (Sports)

Miss. Rethare Swapna P.
(L.R.)

Miss. Tavde Sunita M.
(L.R.)

STUDENT BAR ASSOCIATION : 2013-2014

Miss. Patil Tejashree D.
III LL.B.

Mr. Sawant Vishwajit V.
III LL.B.

Mr. Dawane Sambhaji R.
III LL.B.

Miss. Kulkarni Radhika R.
III LL.B.

Miss. Potdar Radhika S.
V NLC

Miss. Deshpande Sonali B.
V NLC

Miss. Raul Punam M.
V NLC

Miss. Patil Dipti M.
II LL.B.

Miss. Patil Ashwini D.
IV NLC

Miss. Mothe Shridevi S.
IV NLC

Mr. Redekar Ravi M.
I LL.B.

Mr. Ransing Amol S.
I LL.B.

Mr. Shitole Abhijit S.
III NLC

Mr. Jadhav Ranveer S.
II Pre-Law

INDEX

THE COUNCIL OF EDUCATION'S

SHAHAJI LAW COLLEGE

[Affiliated to Shivaji University, Aided by Government of
Maharashtra & Approved by Bar Council of India]

Accredited by NAAC B⁺⁺

(Estd. 1933)

JUSTICE

2013 - 2014

Statement about ownership and other particulars about JUSTICE
as required under rule No. 8 of the Registration of Newspapers.

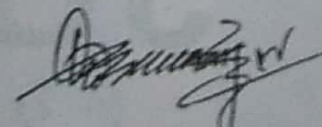
(Central Rule 1959)

Form No. VI (Rule No. 8)

Place of Publication	Shahaji Law College, Kolhapur
Periodicity of its publication	Annual
Printers Name	Shivraj Press & Prakashan Pvt. Ltd.
Nationality	Indian
Address	15, G.N. Chambers, Kolekar Tikti, Mangalwar Peth, Kolhapur.
Publisher and Editor Name	Dr. Rayadurgam Narayana Principal
Nationality	Indian
Address	Principal Shahaji Law College 1090, E, Shahupuri Kolhapur.
Name and Address of the Individuals who own the periodical	Hon'ble Sou. Rajanitai Magdum, President. Shri. P. B. Koshti, Secretary Dr. R. Narayana, Principal

I, Dr. R. Narayana hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief. The views expressed in this justice are those of the respective authors and do not reflect the views of the Owner, Publisher and Editor.

Kolhapur
2014-15

Signature of Publisher

(For Private Circulation Only)

INDEX

English

Article

- 1) Voting Power : Right or Responsibility
- 2) Global Warming The Old Issue with new Concern
- 3) From Homeless to Hopeful
- 4) The Menace of Ragging in Educational Institutions
- 5) Participation of Women in Parliament of India

मराठी

लेख

- १) भारतीय समाज आणि विदारक वास्तव
- २) युवकांनो, मन शांत ठेवा
- ३) बालगुन्हेगारी : मोठ्या गुन्ह्यांचे छोटे लक्ष्य
- ४) मृत्यूदंड आणि दयेचा अर्ज
- ५) परित्यक्त्या
- ६) दान्यावर सोडलेल्या आई-वडिलांचे अधिकार
- ७) ती...

Gymkhana Report

VOTING POWER : RIGHT OR RESPONSIBILITY?

Supriya Madan Patil, LL. B. II

Where do we feel safe? I am sure whenever we think of this question, most of the times the answer is 'home'. Home protects us from rain, sun, wind, dust. It gives us shelter, rest and peace. To be such kind of protecting shield home must be strong, well built, well maintained. It needs strong walls and firm foundation. And we do all the things to protect our house which in turn gives us security and safety.

But this is about our individual homes. What about our larger home. Our Nation? Do we ever think about its firmness. foundation and its maintenance?

Our Nation is based on the foundation of Democracy. we citizens are the pillars, bricks and the government system is the roof... to keep this house firm and intact everything should be in place.. everybody should take his responsibility seriously.

India being a democratic country runs by the representatives of people. These representatives are elected by the people. Thus, the election is of utmost importance. So is there vigilance of the voting power.. how carefully we elect the right candidate.

I remember a quote by late. Shri. Rajendra Prasad

"Whatever the Constitution may or may not provide, the welfare of the country will depend upon the way in which the country is administered... if the people who are elected are capable and men of character and integrity, they would be able to make the best even of a defective Constitution. If they are lacking in

these, the constitution cannot help the country..."

True indeed.. the representative who has the power to run the country must be right and the responsibility to chose such candidates is upon us.

India is young country.. we have the tremendous youth power.. to hear this feels fascinating.. but the question is.. do we use it? Do we use it properly? Do we use it rightly?

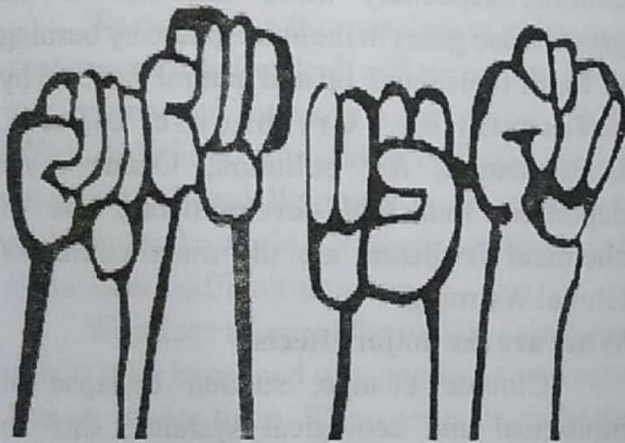
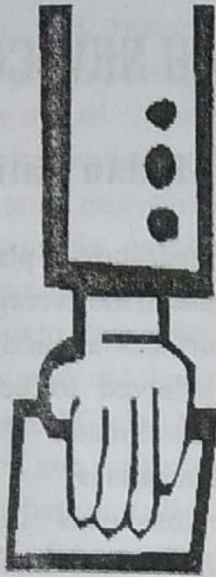
The answers are saddening..but if we decide we can make a huge change.. of course if we decide and implement our good actions.

We have adult franchise in our country.. everyone above 18 years age has right to vote irrespective of sex, location, caste, religion, economical status.

Our population is almost 1.27 billions now.. census of 2011 show that around 63% population is of age 18 and above.. this means 63% of population is eligible to vote.. election commission reckons 725 millions eligible voters.. but all are not even registered.. only 60% are registered voters. And out of these how many votes are cast in polling booths that's a question.. of recently a news came.. that this year 150 million fresh voters might vote in general election.. (of course if they vote..)

Generally voting power is considered as right. But I feel though its form is that of a "right", its essence is that of a "responsibility". 'Right' because we can choose our representative according to our wish.. 'responsibility' because its use affects the future of India.

We are aware of our other rights but why we are careless about this right is a devastating question.

A lot of people assume that "election day" is a holiday.. I don't understand whether to laugh or to cry on their assumption.

They don't exercise their voting power.. neither as right nor as responsibility. If asked why? They have sugarcoated excuses.

They will say, "I have no time, how will my single vote affect when millions other don't vote, what's the use of voting.. most are corrupt whom to vote etc."

But we forget that the ocean though seems limitless huge it is made up of tiny droplets..

each drop counts.. similarly each brick of wall is important to keep the wall standing firmly on ground. So is the case of votes. Each vote counts. Each leaves a mark. Each contributes something either in good way or bad but it does... that is why it is very important first to use this right and secondly "to use it rightly."

People often complain there is corruption, unemployment, poverty, injustice, inequality. But who is responsible for this? If we put the blame wholly upon the corrupt politicians then a question comes "who has elected them?"

Many people again complain that many politicians corrupt the minds of people with money. They buy votes.. etc but they forget if we calculate such percentage it is far less than actual voting potential. I feel the people who don't vote cause more harm than those who sell their voting right. Because they don't vote and consequently their power to chose the right is waived by themselves.

If we want a great change in our country, in our future we must take our responsibility to choose the right candidate, to show them our power, the citizen's power that can make revolution. Who can change anything if we decide, the history has shown that if the people decide to act responsibly and decide to make huge change they can, they will, we can we.. we will..

The corrupt minds are few.. its easy to complain and cry, "when it will change?" But remember Great Minds don't believe in such things. They act, they work, they perform their duties, they use their rights in good way.. and leave a trail.. so now it's our duty to be on the side of goodness, and awareness. Lets be responsible citizens.. lets vote to a right candidate to secure our future, to save our India..

GLOBAL WARMING... THE OLD ISSUE WITH NEW CONCERN

Deepti Madan Patil, LL. B. II

Congratulations!! If you are still reading my article after looking at its title because, I told my friend that I'm going to write an article on Global Warming. He asked, who is going to read Global Warming? It's an old issue. I bet no one is going to read after looking at the title.

He is somehow right that now a days no one is that much concerned about the Global Warming. As we are getting used it we have started to take it lightly. I think if any problem remains unsolved it will be more difficult to solve it further. And Global Warming is not a small problem, it is of Global concern and related to our very existence.

Let's take a glance at it.

What is Global Warming?

Global Warming can be best defined as the increase in the overall warming of our planet

i. e. rise in the temperature of planet earth. It is the gradual increase in the average temperature of the Earth's surfaces air and its oceans, a change that is believed to be permanently changing the Earth's climate.

What are the main causes?

Scientific consensus is that Global Warming is being caused mainly by man's actions, especially those that add to the greenhouse gases in the atmosphere by burning of fossil fuels (coal, oil and natural gas) and by deforestation. Greenhouse effects, Deforestation, Air pollution, Ozone layer depletion, Industrial developments, Use of chemical fertilizers are the main causes of Global Warming.

What are the major effects?

Climate change, sudden collapse of biological and ecological systems, shift in rainfall patterns, rise in the sea level, alteration in the ecological balance, melting ice over Arctic and Antarctic regions, more extensive destruction of ozone in the polar regions, more killer storms such as hurricanes and cyclones, massive crop failure, massive extinction of animals and plant species and disappearance of coral reefs, increase in diseases are the major effects of Global Warming.

What is the solution?

Aforestation, use energy efficient products, green transportation and use of public transportation, reviving up renewable sources like solar, wind, geothermal and bio-energy stop

deforestation and agriculture, switch of use, minimum use of mobiles etc, develop low carbon and zero ensuring sustainable awareness about the are the solutions to G

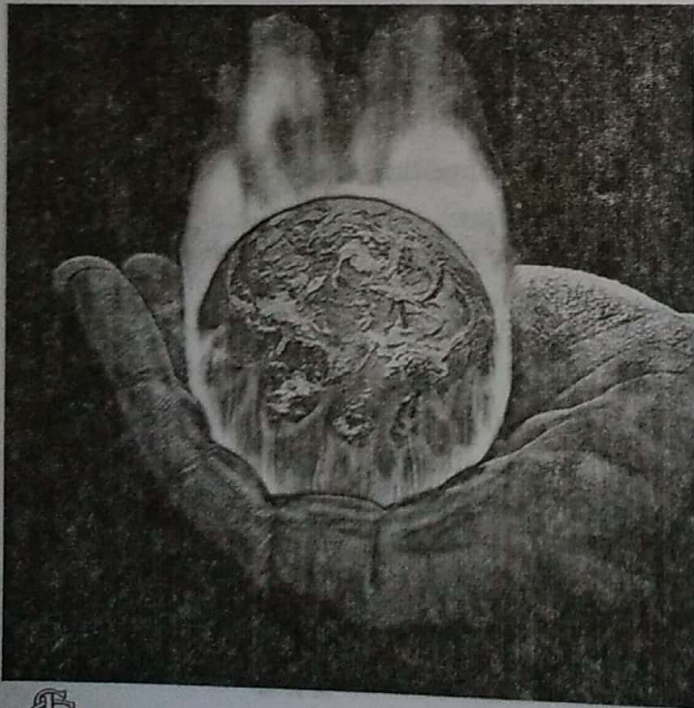
As a law student be taken to control C must be treated as a The time for debate Today the need of the measures to decrease

We can't solve year or even in a decade to minimize its in efforts. But these efforts breathing. Global problem for the world throw us in a difficult

We all are aware which have happened But we ignore the adverse effect of there were off sea the state which has many animals. Mass suicide. We feel strong steps to minimize such events take environment instead Human interference for it. I would like beautiful poem by

"Mankind!

evil ways? When will you stop fed you? When will you love you...?

deforestation and managing forest and agriculture, switch off the gadgets when not in use, minimum use of electrical appliance and mobiles etc, developing and deploying new low carbon and zero-carbon technologies, ensuring sustainable development, effective awareness about the threat of Global Warming are the solutions to Global Warming.

As a law student I think strict action must be taken to control Global Warming. The issue must be treated as a matter of Global security. The time for debate and discussion has passed. Today the need of the day is implementation of measures to decrease Global Warming.

We can't solve this problem in a day or a year or even in a decade. It will take many years to minimize its intensity after taking 100% efforts. But these efforts are as necessary as our breathing. Global Warming is too serious a problem for the world. To ignore its danger will throw us in a difficult situation.

We all are aware of the natural calamities which have happened over the last few years. But we ignore them. We experience daily the adverse effect of climate change. Recently there were off season rains in certain areas of the state which has destroyed crops and killed many animals. Many farmers have committed suicide. We feel bad but are we taking any strong steps to minimize such disasters? After such events take place people blame the environment instead of blaming themselves. Human interference in the nature is responsible for it. I would like to share few lines of a beautiful poem by Christopher Ndubuisi,

"Mankind! When will you repent of your evil ways?

When will you stop biting the hands that have fed you?

When will you love mother earth like she loves you...?

(And stop writing her dirge with your action?)
Mother earth looks upon you with her painful eyes sobbing

And asks you why... why... Mankind...why?"

For me, our ancestors were more concerned for environment; though they were living in the healthy environment they always tried to preserve it for future generation. But it seems we are no where concerned about our present as well as future. The coming generation will ask what is the use of technical world that you have created? Can it create oxygen to breath? Food for our hunger, or rain to quench our thirst?

Even modern Technology can't save us from natural calamities such as earthquake, tsunami, and cyclones. It shows how powerful the Nature is. We must remember that we are creatures of nature, nature is not our creation.

So stop running behind the material things, preserve environment which is divine, precious, the real thing and because of which we are in the reality.

If mother earth provides us everything, then why we can't give an earth hour daily or at least in a week? A small change in our routine will help in bigger way to reduce Global Warming.

And at the end of the article I would like to say if you are looking for, a day to start with a beautiful sunrise with singing birds, a sunny noon with a cool breeze of wind, a peaceful moment under a shadow of a tree, a romantic evening with your beloved one and the sky with full of twinkling stars... then take a step forward to stop Global Warming. As Mahatma Gandhi said,

"Be the change that you wish to see in the world."

FROM HOMELESS TO HOPEFUL

Anita Bubna, LL. B. II

"Over the past year, over two million men, women and children were homeless" in America.

Homeless people face an intense struggle just to stay alive despite the fact that society turns its head from the problem.

The Government makes laws that discriminate against homeless people, which makes it impossible for them to survive.

When you see a homeless person on the streets how do you react? Do you turn your head and ignore them? Do you become angry that they are living on the streets? Or do you see these people as human beings and treat them in that way?

Most alienation and discrimination comes from the lack of education about homeless people.

There are numerous untrue myths about homeless people. Many people believe that homeless people commit more violent crimes than housed people. Dr. Pamela Fisher of John Hopkins University discovered that even though homeless people were more likely to commit non-violent and non-destructive crimes, they were less likely to commit violent crimes against people. These crimes include sleeping, eating and panhandling, making it impossible to perform necessary daily activities in public when homeless people have nowhere else to go makes it impossible for homeless people to avoid violating the law.

Many of the people who do not work are actively trying to find jobs, but are

discriminated against by the workforce.

For e. g. :- "People don't get a job without an address when they use the shelter's address, they get turned down."

Homeless people do not get ration cards, without which they cannot purchase food from the ration shops. Sooner or later, they end up stealing.

The media both at national and international level are giving much attention to the homeless people in recent years. The 2009 Oscar Award nominated movie "Slum dog Millionaire" by Danny Boyle has drawn much attention to the life of homeless/street children in India. The efforts to increase awareness have led to several initiatives involving numerous groups working with homeless people.

A central scheme for the welfare of homeless people has recently been initiated by the Indian Government's Ministry of Welfare, which gives funding to NGO's on programmes related to homeless people. At least 78 million people are homeless in India despite the country growing in Global economic stature. Homeless children under the age of 18 are subject to child abuse, forced labor (often involving picking up rags and sifting through garbage for recyclable materials), illness, and drug addiction while being stripped of their right to education and recreation.

An increasing number of migrants looking for employment and better living standards are quickly joining India's homeless population. Although non-governmental organizations are helping to relieve the

homelessness crisis in India, these organization are not enough to solve the entire problem. Attempts at gentrifying India's problematic neighborhoods is also bringing homelessness levels up. Laws passed by the Parliament of India during the 1970s and the 1980s violate people right to life in addition to their right to a decent livelihood.

"It is important that we see a homeless as a

human first and the issue of homelessness as a problem of the society at large. They don't need sympathy buyt a life with dignity and respect. Every one has a right to shelter. It needs a collective effort by the government, NGOs, and every citizen to ensure that this right is protected and promoted. Every single effort counts."

A TO Z SUCCESS

Sonam B. Chavan, Class – LL. B. II

A - Attend carefully to the details of your life.

B - Be prompt in all things.

C - Childhood shows the man as the morning shows the day.

D - Dare to do the right and fear to do wrong.

E - Endure trials patiently.

F - Fight life's battle bravely.

G - Go not in the society of the vicious.

H - Hold integrity sacred.

I - Injure not another's reputation.

J - Judge people by their best not worst.

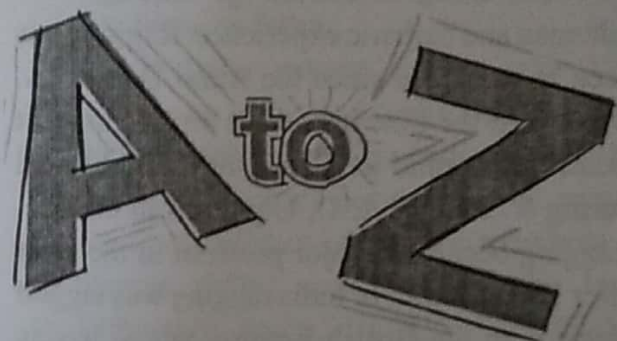
K - Keep away your mind from evil thoughts.

L - Love animals.

M - Make new acquaintances.

N - Never try to appear what you are not.

O - Observes good manners.

P - Pay your debts property.

Q - Questions not the veracity of your friends.

R - Respect the counsel of your parents and teachers.

S - Seek not to understand that you may believe, but believe that you may understand.

T - Take care of elders.

U - Use your time for improvement.

V - Venture not upon the thresholds of wrong.

W - Watch carefully over your desire.

X - Xerox the good things from friends or others.

Y - Yield not to discouragement.

Z - Zealously labour for the right.

THE MENACE OF RAGGING IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Radhika Shriram Potdar, V NLC.

The incidents of ragging have increased over the past few years. Lack of moral values and discipline have been the main reasons for this part. Lakhs of students every year are being forced to go through this inhuman and barbaric experience. Ragging has been in existence since the Anno Domin (A. D.) era. At the time it was not brutal, rather it existed in its mild form as a sort of traditional during 8th century A. D. Olympics in Greece. Ragging became a major problem in the west after 1st world war. In India ragging was tagged along with the British Empire, where it was practiced mainly in army and English public school. The problem is the most prevalent in Engineering, Military and Medical Colleges. The medical colleges are the worst affected in India. Tamilnadu, Andhra, Maharashtra, West Bengal report the largest number of ragging cases. Ragging is a social and human rights problem in the world.

Every year, students joining in colleges. Especially in professional colleges all over India start classes with the excitement and anxiety that accompany a new venture, particularly one that will shape their lives. The new students fear not the difficult course, nor the exams nor even the strictness of teachers. They fear harassment by a group of people who are just one to four years older than them, their seniors in college. It is the harsh experience of ragging. At a time when students feel most vulnerable, having left a protected school environment and, often, their parents and homes, this can be a harrowing experience.

Ragging in India's education is widespread Media has been reporting various instances of suicides, violence, physical injuries, sexual abuse and psychological disorders, resulting because of ragging. Beyond media's research and authorities attentions, thousands of students, every year are being forced to go through this experience. This issue has been attended by judiciary and legislatures have debated over it. They have been issuing circulars against ragging and media has been sensitive enough towards this evil. But the realities regarding ragging are still the same.

"If the same happens, then in future more and more innocent students would ssave and protect their valuable life which is beautiful gift of God."

"PARTICIPATION OF INDIA"

Women are an imp society. But they were sup the social, political and rel the people.

Previously the c was very poor. She was o bearing purpose. But now changed and she can live there are certain areas treated equally; one of t India."

In India there an the protection, safety o which gives her right properly implemented? According to 'United Programme' (UNDP)–

India has much one million elected wo local self governmen women in Parliament i average.

UNDP has sa action to happen, be it in political parties, r around an integrated critical.

Grynsapas said

'More di participation in poli not only good for wor it is the key for societ strong democracy.'

Ranjana K President of Women

"PARTICIPATION OF WOMEN IN PARLIAMENT OF INDIA"

Miss. Pushpalata Devappa Kamble, V NLC

Women are an important factor of the society. But they were suppressed in many of the social, political and religious aspects by the people.

Previously the condition of women was very poor. She was only for the rearing & bearing purpose. But now a days the situation is changed and she can live freely like a bird. But there are certain areas in which she is not treated equally; one of them is "Parliament of India."

In India there are many laws rules for the protection, safety of women. Also Art 14 which gives her right to equality; but is it properly implemented?

According to 'United Nations Development Programme' (UNDP) –

India has much to celebrate with over one million elected women representatives in local self government. But the number of women in Parliament is lower than the Global average.

UNDP has said that, for affirmative action to happen, be it quotas in Parliament or in political parties, mobilization of women around an integrated development agenda is critical.

Grynspas said

'More diverse participation in politics is not only good for women but it is the key for society and a strong democracy.'

Ranjana Kumari,
President of Women Power

Connect and Director of the Centre for Social Research said that, "Urgent action is needed on the pending women reservation bill."

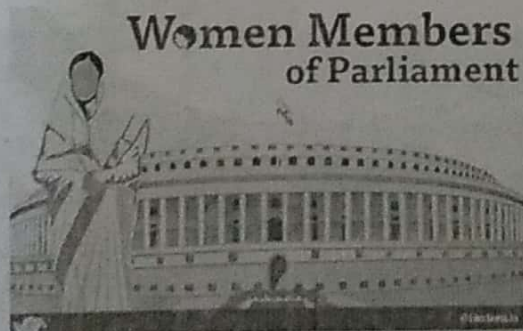
In the world's examination, India ranks 129th out of 147 countries on UNDP's Gender Equality Index.

In India women have a poor 11% representation in the Loksabha and 10.6% in the Rajya Sabha. It makes India rank 101th among 188 countries covered in the annual analysis on statistics of women members of Parliament (MPs) conducted by the Inter Parliamentary union, (IPU). The Global average of women is 21.3%

The first women's Parliament in India began with a bang on Monday, 10th March 2014, with 500 elected women members from all over India, representing their constituencies gathered to find and even alter space for themselves to challenge the male dominated style of politics.

According to Azgar Ali Mohmmad

The status of women in India has been subject to many changes over the past millennia. In modern India, women have adorned high offices, including that of the President, Prime Minister, Speaker of Lok Sabha and Leader of oppositions. But the participation has to increase number wise for women to be able to make a change in the system.

Staff and Students at the free legal aid and awareness camp at Sangwalew organized by the college and DALSA.

Act play by our students in free legal aid camp held at Bamani educating villagers on pros and cons of blind faith.

Dr. R. Narayana and U.T. Powar furnish information to the M... For Permanent 6/1/2014

Prof. N. Ashok giving a solo comedy performance before the Students on 30/8/2013

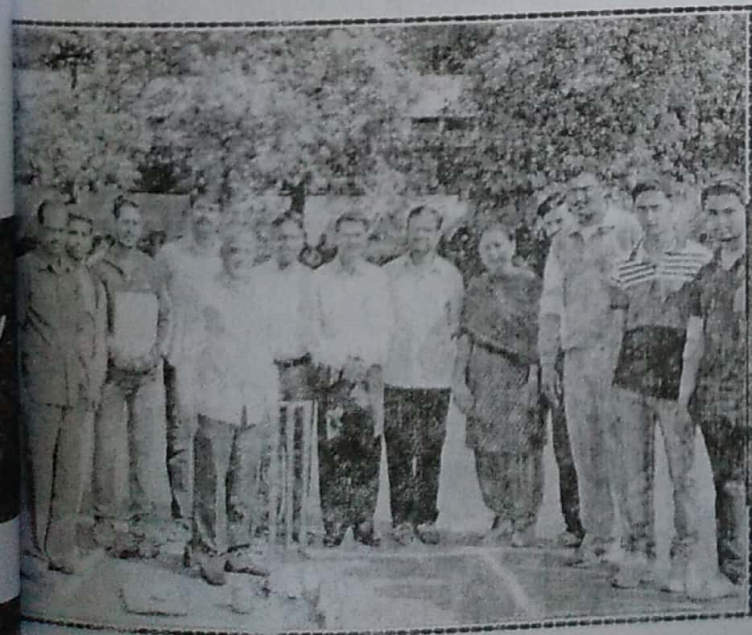

Prin. Dr. R. Narayana and the staff of the college during the Flag Hoisting Ceremony at the Independence Day on 15/8/2013

**SLC Kop.
on.16-1-2014**

Prin. Dr. R. Narayana and Prof. U.T. Powar furnishing information to the Members of S.C. For Permanent Affiliation on 16/1/2014

Annual Sports: Prof. U. T. Powar, Gymkhana Chairman inaugurating the Annual Sports on 10/3/2014

भारतीय स

Distribution of Prizes during Annual Prize Distribution Function by the Dr. A. B. Rajage. Hon. B.C. Shivaji University, Kolhapur

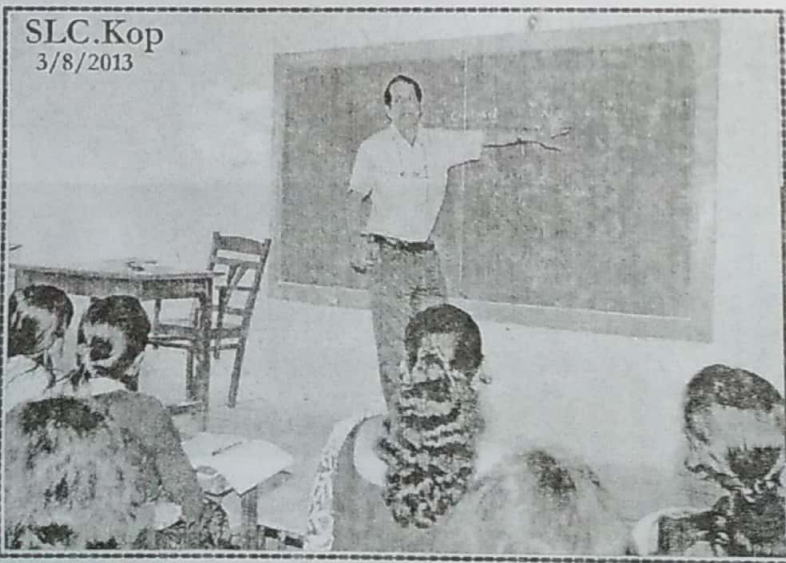
समाजसेवा आणि कशाला प्राधान्य द्यायचे राहिलेला आहे. आज स नेते, सामाजिक कार्यकर् असणारा पांढरपेशा, प्र पत्रकार, लेखक वर्ग हे समाजसेवेलाच प्राधान्य दे

पण समाजसेव असून तिच्या स्वतःभोव विशिष्ट अशा समस्येवर असते. एखादी आजारी दवापाणी देणे ही झाली आढळला तर त्याला एखादा अपघात झाला ही झाली समाजसेवा, विचार केला तर एखादी संस्था स्थापन

Team Member of Mindcrest addressing the students regarding opportunities in L.P.O.

समाजसुधार नाही. समाजसुधार निगडित आहे. समाज निर्माण करणे की देण्याऐवजी ती व्यवस्था केली जाते अपघात होऊ नये, भ्रष्टाचार (प्राचीन व्यभिचार करू नये,

SLC.Kop
3/8/2013

Dr. R. B. K. Nayak., HOD, Dept. of Shivaji University, Kolhapur delivered a lecture on Law of Contract.

भारतीय समाज आणि विदारक वास्तव

हेमंत एस. कोळी LL.B.॥

समाजसेवा आणि समाजसुधारणा यापैकी कशाला प्राधान्य द्यायचे हा आजचा कळीचा मुद्दा राहिलेला आहे. आज समाजामध्ये बहुतांश लोक, नेते, सामाजिक कार्यकर्ते, समाजाबद्दल कळवळा असणारा पांढरपेशा, प्राध्यापक, वकील, डॉक्टर, पत्रकार, लेखक वर्ग हे काही अपवाद वगळता समाजसेवेलाच प्राधान्य देताना दिसत आहेत.

पण समाजसेवा ही मर्यादित स्वरूपाची असून तिच्या स्वतःभोवती एक कुंपण असतं. एका विशिष्ट अशा समस्येवर समाजसेवा केंद्रित झालेली असते. एखादी आजारी व्यक्ती पाहिली तर तिला दवापाणी देणे ही झाली समाजसेवा, एखादा भुखेला आढळला तर त्याला अन्न देणे ही झाली समाजसेवा, एखादा अपघात झाला तर अपघातासमयी मदत करणे ही झाली समाजसेवा, अगदीच मोठ्या व्यापक दृष्टीने विचार केला तर अशा समस्या सोडविण्यासाठी एखादी संस्था स्थापन करणे ही झाली समाजसेवा.

समाजसुधारणेमध्ये याच्यापैकी काहीच येत नाही. समाजसुधारणा ही व्यवस्था परिवर्तनाशी निगडित आहे. समाजसुधारणा म्हणजे अशी व्यवस्था निर्माण करणे की त्या व्यवस्थेत दवापाणी देण्याऐवजी ती व्यक्ती आजारीच पडू नये याची व्यवस्था केली जाते. कोणी भुकेले राहू नये, कुठे अपघात होऊ नये, कुणी बेरोजगार राहू नये, कुणी भ्रष्टाचार (प्राचीन भाषेत 'चोरी') करू नये, कुणी व्यभिचार करू नये, कुणी खोटे बोलू नये इ. सारख्या

असंख्य समस्या निर्माणच होऊ नयेत (याचबरोबर आधुनिक प्रांतवाद, जातीवाद, धर्मवाद, भाषावाद आहेच) याची व्यवस्था केली जाते.

समाजसेवा करून एखाद्या व्यक्तीची किंवा विशिष्ट वर्गाची समस्या सोडवता येते. पण अब्जावधी लोकसंख्या असणाऱ्या देशात लाखोंची सोडाच हजारोंचीही समस्या सोडवता येत नाही. दुसरी गोष्ट, समाजसेवा ही तात्पुरत्या स्वरूपाची असते, तर समाजसुधारणा दीर्घकाळ टिकणारी असते. समाजसुधारणा जरी दीर्घकाळ टिकणारी असली तरी तिचीही एक कमजोरी आहे, ती दीर्घकाळ घडून येणारी प्रक्रिया आहे. त्यामुळे तेवढा वेळ देण्याची मानसिकता नसल्यामुळे व समाजात जलद बदल घडवून आणण्यासाठी बुद्धिजीवी समाजसेवेला प्राधान्य देतो.

एक निकोप, समृद्ध, स्वयंपूर्ण समाज निर्माण करणे म्हणजे समाजसुधारणा होय आणि हीच देश महासत्ता बनण्यास प्राथमिक अट असते. आज आपला देश निकोप नाही, समृद्ध नाही (नैसर्गिक साधनसंपत्तीने समृद्ध असूनही) आणि स्वयंपूर्णही नाही. इतिहासकार असेल, लेखक असेल, विचारवंत असेल, पत्रकार असेल किंवा त्यांचा वाचकवर्ग असेल तर बहुतांश हा बुद्धिजीवी पूर्वग्रहाने ग्रासलेलाच दिसतो. निकोप आणि पूर्वग्रहविरहित निष्पक्ष भावनेने लिहिणे, वाचणे आणि विचार करणेच जणू

आम्ही विसरून गेलोय. जर कुणी असं लिहिण्याचा प्रयत्न केला तर ते कुठं छापलं जात नाही, जर कुठं छापलंच तर कुणी वाचायला धजत नाही, चुकून वाचलंच तर त्यावर विचार केला जात नाही, आणि कुणी विचार केलाच तर ते आचरणात आणता येत नाही. त्यामुळे जे वास्तव आहे ते उमजत नाही. परिणामी अवास्तव गोष्टींवर भरपूर लिखाण केले जाते, चर्चा घडवून आणल्या जातात. याच्याही पुढे जाऊन जर कुणी वास्तवावर चर्चा करू पाहत असेल तर तेही कुचकामी आहे. वास्तवावर चर्चा म्हणजे केवळ परिणामावर चर्चा होय. केवळ परिणामावर चर्चा न होता कारणावरही चर्चा झाली पाहिजे. तरच ती निकोप चर्चा म्हणता येईल.

आजची बहुतांश प्रचार माध्यमे, भारतातील 80% मतदार आपले मत विकतात, यावर चर्चा करतात मात्र खरेदी कोण करतंय यावर चर्चा होताना दिसत नाही. पूर्वी महिलांच्यावर बलात्कार व्हायचे. सध्या गॅंगरेप होतात यावर खुमासदार बातम्या दिल्या जातात पण ते का होतात यावर विचारमंथन होत नाही. देशात भ्रष्टाचाराने परिसीमेचे उल्लंघन केले आहे यावर चर्चा होते. पण भ्रष्टाचार का होतो यावर चर्चा होताना दिसत नाही, हास्यास्पद प्रतिक्रियांना मात्र अमाप प्रसिद्धी दिली जाते. देशात लोकशाहीला हादरे बसत आहेत, पुन्हा प्रजासत्ताक भारतापूर्वी सारखी सरंजामशाही घराणेशाहीच्या रूपात रुजत आहे. याच्याविरोधात चकार शब्दही न काढता उलट

भारतातील मतदाता समजदार झालाय असं म्हणून त्यांना अंधःकाराच्या गर्तेत ढकलण्याचेच काम सर्वत्र सुरू आहे.

अंश काही गोष्टींवरून च प्रचार प्रसार माध्यमांचं चारित्र्य कळून येत असतं.

मानव विकास निर्देशकांत भारताचा 938 वा नंबर आहे. आपल्यापेक्षा चीन, श्रीलंका, भूतान हे देश विकासाच्या दृष्टीने पुढे आहेत. चीनचा 92 वा, श्रीलंकेचा 902 वा तर भूतानचा 932 वा नंबर आहे. हे वास्तव आहे, तरीसुद्धा भारत महासत्ता बनणार याचा डिंगोरा पिटला जातोय. कदाचित त्यांना भांडवलदार व नेतावर्ग महासत्ता बनणार असं म्हणायचं असावं. 'महाराष्ट्रात भांडवलदार व नेतावर्ग यांची अभद्र युती आहे' अशी अपराधबोली कबुलीच एका मुख्यमंत्र्याच्या तोंडून बाहेर पडते यातच सावं चित्र स्पष्ट होतंय. हे वाक्य केवळ महाराष्ट्रालाच नव्हे तर संपूर्ण देशाला लागू पडतंय.

भारतातील चिमूटभर लोक जागतिक श्रीमंतांच्या यादीत समाविष्ट होतात तर त्याच देशात 13 करोड लोक भूकमारीच्या कगारवर पोहोचलेत. हा भारत सरकारच्या सेन गुप्ता कमिटीचा रिपोर्ट. जगातील सर्वश्रेष्ठ 200 विश्वविद्यापीठांमध्ये भारताचं एकही विश्वविद्यापीठ नाही असं खेदानं

प्रणवदांना म्हणावे लागते. जागतिक स्तरावर भारताच्या गुणवत्तेच्या मर्यादा स्पष्ट झाल्या तरी देश महासत्ता बनण्याची दिवास्वप्ने दाखवली जातात. पक्षकारांनी भारत ही रत्नांची खाण आहे म्हणून कितीही दिंडोरा पिटला तरी वरील वास्तव ते खोडून काढू शकणार नाहीत. मार्च २०१३ पर्यंत भारतावर ५०, २५, ०७१.४ करोड रुपये इतके कर्ज होते तर त्याच्या व्याजापोटी प्रतिवर्ष भारत ३,१९,७५९ करोड रुपये मोजतो. या गोष्टी सिद्ध करतात की भारत स्वयंपूर्ण नाही. थोडक्यात, भारताचं वास्तव चित्र जे आहे ते दाखवले जात नाही. Iवर बुद्धिजीवींनी चिंतन करणे गरजेचे आहे. भारताला नितांत सुंदर, निकोप, समृद्ध आणि स्वयंपूर्ण बनवण्यासाठी बुद्धिजीवींचे योगदानच मोलाचे ठरणार आहे. तेव्हा साडी, माडी, गाडीतून जे अजूनही बाहेर पडले नसतील त्यांनी आता किमान आपल्या येणाऱ्या पिढीसाठी सामाजात डोकावून पाहिलं पाहिजे. "मी प्रथम भारतीय व शेवटीही भारतीय" यादृष्टीने विचार केला तरच निकोप दृष्टिकोन तयार होईल.

बदल प्रत्येकालाच हवा आहे. पण सुरुवात स्वतःपासून करायला हवी. माझ्या मते, जी व्यक्ती हा लेख वाचत असेल ती बुद्धिजीवीच होय.

समाजसुधारणा हे व्यवस्था परिवर्तनाचं एक माध्यम आहे. काही लोकांना वाटतंय की राजकीय परिवर्तन म्हणजेच व्यवस्था परिवर्तन होय. पण यात संध्या तरी काही तथ्य दिसत नाही. राजाराम-सीताराम, सीताराम-राजाराम तर येतच राहतील पण व्यवस्था आहे तशीच राहिल. ही व्यवस्था परिवर्तन करण्याची क्षमता फक्त सामान्य लोकांच्यातच असते. या सामान्यांना जागृत करण्याचं काम बुद्धिजीवींना करायचं असतं आणि या सामान्य व बुद्धिजीवींकडून असामान्य काम करून घेण्याची क्षमता ज्याच्यात असते त्याला नेतृत्व म्हणतात... नेता नव्हे! भविष्यात असं नेतृत्व सर्वमान्य होईल यात तीळमात्र शंका नाही.

शेवटी, बुद्धिजीवींनी कधी लाटेवर स्वार व्हायचं नसतं, तर लाट निर्माण करावयाची असते, व्यवस्था परिवर्तनाची, बहुजनांच्या मुक्तीसाठी.

"दिवसात तुम्हाला एकही समस्या आली नसेल, तर तुम्ही चूकीच्या रस्त्यावरून जात आहात, असे समजावे ..."

स्वामी चित्कामंद

"एवढे लहान बना की प्रत्येक जण तुमच्यासोबत बसू शकेल... आणि इतके मोठे बना की जेव्हा तुम्ही उभे रहाल तेव्हा कोणीही बसलेला नसेल.."

☀ सुंदर दिवसाच्या सुंदर शुभेच्छा ☀

युवकांजो... मन शांत ठेवा

रवी रेडेकर, LL.B.।

मित्रहो, सतत अस्वस्थ आणि बेचैन मन आरोग्याच्या दृष्टीने आणि कामातील प्रगतीच्या दृष्टीने हानिकारक ठरते. प्रसन्न आणि शांत मन तुमच्या व्यक्तिमत्त्वाला उठाव देतेच पण त्याचबरोबर त्यामुळे आजूबाजूचे वातावरणही आनंदी आणि प्रसन्न बनते. अर्थात, प्रसन्न आणि शांत मनाने आणि आपल्या सहवासात राहणाऱ्या व्यक्तींचे जीवन अगदी आनंदमय बनून जाते. यासाठी गरज आहे ती फक्त आपले मन शांत ठेवण्याची. पण आपल्याच ताब्यात नसलेल्या या मनाला शांत कसे ठेवायचे हा यक्षप्रश्न तुमच्यासमोर आता या क्षणी तुमच्यासमोर उभा राहिलेला असेल. पण मित्रांनो, जर तुमच्या या मनाला शांत ठेवण्यासाठी तुम्ही मनापासून निश्चय केला तर ही गोष्ट मुळीच अवघड नाही. फक्त यासाठी गरज आहे ती तुमच्या तीव्र इच्छाशक्तीची!

मन शांत ठेवण्यासाठीचे जर पहिले पाऊल कोणते असेल तर ते म्हणजे ध्यानधारणा. तुम्ही कोण आहात, काय काम करता यावर ध्यानधारणेचे महत्त्व किंवा त्याचे फायदे ठरत नसतात. विपश्यना, मंत्र ध्यान, श्वास ध्यान किंवा शांत ध्यान यापैकी तुम्ही कोणतीही पद्धत स्वीकारली तरी अंतिम परिणाम तोच असतो. दिवसातून दोन वेळा सकाळी वीस मिनिटे आणि रात्री भोजनापूर्वी वीस मिनिटे ध्यानधारणेसाठी योग्य आहेत. आपले मन शांत ठेवण्यासाठी ध्यानधारणेच्या माध्यमातून हे पहिले पाऊल उचलणे अत्यंत आवश्यक आहे.

मनाची शांतता ढळल्यास नकारात्मक भावना सर्वाधिक कारणीभूत असते. नकारात्मक भावनेचा परिणाम आपल्याला वाटतो, त्यापेक्षा कितीतरी जास्त पटीने मनावर होत असतो. त्यामुळे

नकारात्मक भावनेला थारा मिळता कामा नये याची आपण जाणीवपूर्वक काळजी घेतली पाहिजे. मनात नकारात्मक विचार येत आहेत, असे वाटताच पूर्णपणे त्याच्याविरुद्ध आपण विचार करायला प्रारंभ करणे गरजेचे आहे.

मन शांत ठेवण्यासाठी काही वेळ आपण गर्दीपासून एकटे राहणे आवश्यक आहे. गर्दीपासून काही वेळ दूर राहिल्याने आपण महत्त्वाच्या वाटणाऱ्या बाबींविषयी नव्याने विचार करू लागतो. एकटे असल्यावर आपण स्वतःबद्दल विचार करू लागतो व कोण काय म्हणेल याकडे कमी लक्ष देतो. आपल्या अंतर्मनाच्या शांततेसाठी हे सगळ्यात महत्त्वाचे आहे. एकटे राहण्यातून माणूस स्वतःवर जास्त विश्वास ठेवायला शिकतो व त्यातून तो स्वतःसाठी अधिक चांगले निर्णय घेऊ शकतो. म्हणजेच, काही वेळ एकटे राहिल्याने, आयुष्यात आपल्याला काय साध्य करायचे आहे यावर आपण लक्ष केंद्रित करू शकतो.

आपल्याला जर खरंच मनःशांती मिळवायची असेल तर प्रथम राग विसरायला शिकले पाहिजे. जोपर्यंत आपण राग विसरायला शिकत नाही तोपर्यंत आपल्याला कधीही मनःशांती लाभणार नाही. काहीही झाले तरी आपण दुसऱ्याला माफ करायला शिकले पाहिजे. कारण माफ न करण्यामुळे होणारे नुकसान अधिक असते. रागातून घडणाऱ्या घटनांमुळे आपले मन अस्वस्थ होते व त्यातून अनेक आजारांना, व्याधींना निमंत्रण मिळत असते. त्यामुळे कधीही आपण रागावले नाही पाहिजे व आपण रागवण्याएवढी समोरच्या व्यक्तीची पात्रता नसते हे

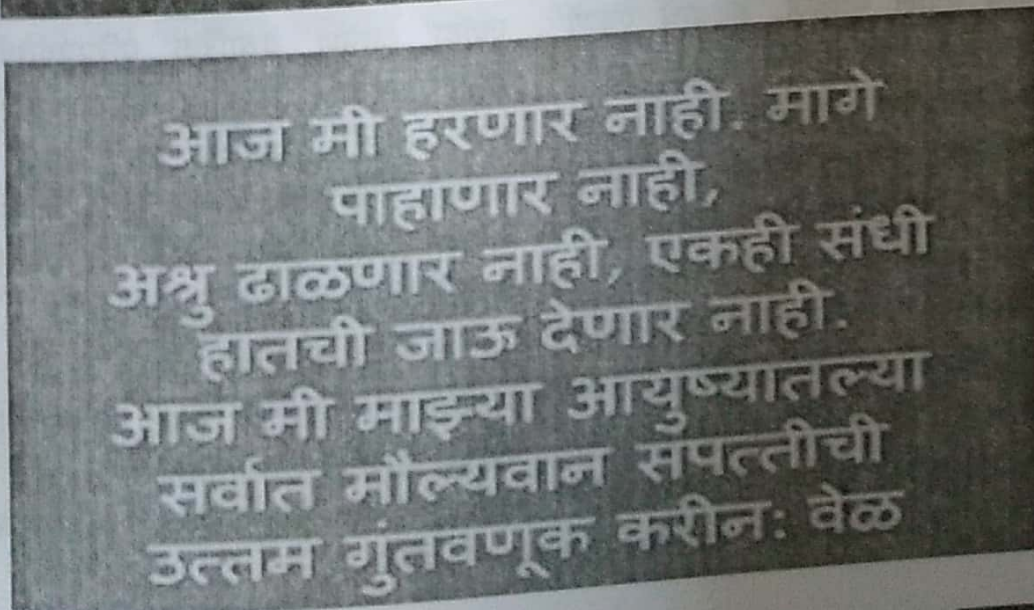
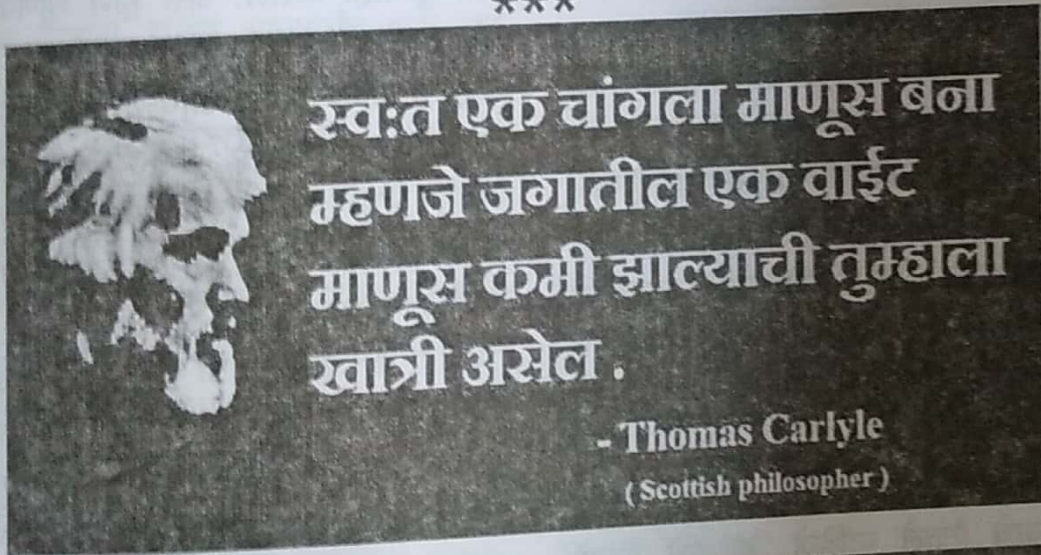
वाईट विचार लगेच झटकून मन स्वच्छ ठेवले पाहिजे आपल्याला नवी ऊर्जा मिळवण्यासाठी दिवसभराचे व्यक्त्यामुळे दिवसातील आपल आणि मन शांत राहते. असलेली कामे कशासाठी तर ते काम आपण अधिक खरी महत्त्वाची जी कामे केंद्रित करतो आणि व्यवस्थापनाने कामे पूर्ण आणि हीच गोष्ट आपली मित्रहो, आप

वाईट विचार लगेच झटकून टाकले पाहिजेत. सदैव मन स्वच्छ ठेवले पाहिजे. मनाच्या स्वच्छतेमुळे आपल्याला नवी ऊर्जा मिळाल्याची अनुभूती येते. आपण दिवसभराचे व्यवस्थापन केले पाहिजे. त्यामुळे दिवसातील आपला कितीतरी वेळ वाचतो आणि मन शांत राहते. आपण दिवसभर करणार असलेली कामे कशासाठी करणार आहे हे समजले तर ते काम आपण अधिक प्रभावीपणे करतो. त्यातून खरी महत्त्वाची जी कामे आहेत त्यावर आपण लक्ष केंद्रित करतो आणि दिवसअखेर आपण योग्य व्यवस्थापनाने कामे पूर्ण केल्यावर समाधानी बनतो, आणि हीच गोष्ट आपली मनःशांती टिकवून ठेवते.

मित्रहो, आपले काम करण्याचे क्षेत्र

कोणतेही असो, आपल्याला जर आपल्या क्षेत्रात यशस्वी बनायचे असेल तर आपले मन शांत ठेवून

आपण सदैव लक्षात घेतले पाहिजे.

मन शांत ठेवण्यासाठी आपण सदैव प्रवाही राहिले पाहिजे. प्रवाही राहणे त्याचा अर्थ असा नव्हे की, गर्दीच्या मागे धावत राहणे. प्रवाही राहणे म्हणजे अनावश्यक विरोध न करणे होय. आयुष्यातील संकटांशी झगडत न बसता आपला मार्ग किंचित वाकडा करून पुढे कसे जाता येईल याचा आपण विचार केला पाहिजे. झगडत बसण्याच्या स्वभावामुळे समस्या आणखी कठीण बनतात. विरोध करत बसण्यापेक्षा थोडी लवचिकता दाखवून पुढे निघाले आणि प्रवाहाबरोबर राहिले की अनेक गोष्टी सोप्या वाटू लागतात व त्यातून मग आपण आपले ध्येय सहजपणे आणि मनःशांती ढळू न देता साध्य करू शकतो.

नकारात्मक भावना व्यक्तीला खचवून टाकतात. नकारात्मक विचार कायम मनाचा आणि मेंदूचा ताबा लवकर घेतात. म्हणूनच आपल्या मनाला शांतता हवी असेल तर नकारात्मक भावनांचे हे तण आपल्याला मनातून काढून टाकले पाहिजे. कारण नेहमी सकारात्मक विचार केल्याने आपल्या आजूबाजूचे वातावरणही सकारात्मक बनून जाईल व आपल्या मनाला जास्तीत जास्त शांती मिळत जाईल.

आपल्या मनःशांतीसाठी आपण नेहमी आपल्या हृदयाचे ऐकले पाहिजे. हृदयाचे ऐकणे म्हणजे स्वतःच्या आत्मसन्मानाचा आदर करणे. जेव्हा आपण द्विधा मनःस्थितीत असतो तेव्हा दोन्हीमधले योग्य काय हे ठरवू शकत नाही, अशा स्थितीत हृदयाला जे योग्य वाटते ते मान्य केले पाहिजे. अनेक लोक हृदयाच्या सांगण्यापेक्षा तर्कसंगत विचारांना प्राधान्य देतात. पण तर्कसंगत विचार म्हणजे मर्यादित माहितीचा साठा असतो. तो मूलतः तर्कसंगत नसतो, हे लक्षात घेतले पाहिजे.

अनेकदा आपल्या मनाचा गोंधळ उडतो. माझ्याच आयुष्यात असे का घडते? असे प्रत्येक

व्यक्तीला वाटत असते. यामध्ये जास्तीत जास्त दुःख व नैराश्याने ग्रासलेल्या व्यक्तींचा समावेश जास्त असतो. नकारात्मक विचार व नकारात्मक वातावरणाचा त्यांच्या मनावर प्रभाव पडतो. अनेकदा दुसऱ्याचे ऐकण्यामुळे आपल्या मनाचा गोंधळ उडतो. जे लोक दुसऱ्याचे ऐकतात ते आयुष्यात कधीही प्रगती करत नाहीत. आपण आपल्या मनाचा आवाज ऐकला पाहिजे. आपण मनावर पूर्णपणे नियंत्रण ठेवले पाहिजे. समजा, आपण तसे केले नाही, तर अन्य कुणीतरी आपल्या मनाचा ताबा घेईल आणि ते केले नाही, तर अन्य कुणीतरी आपल्या मनाचा ताबा घेईल आणि ते नियंत्रित करेल. मग ती व्यक्ती आपला मित्र, सहकारी, नातेवाईक, प्रसारमाध्यमे असे कुणीही असेल. असे होणे म्हणजे आपल्या अमूल्य संपत्तीचा ताबा दुसऱ्या कुणीतरी घेण्यासारखे आहे. हे टाळण्यासाठी आपल्या आयुष्यात जे काही साध्य करायचे आहे, फक्त त्याबाबतच आपण वारंवार विचार करणे गरजेचे आहे व आपल्या मनाचा गोंधळ संपवून स्वतःच्या मनावर स्वतः नियंत्रण ठेवणे आवश्यक आहे.

मनःशांतीसाठी आपण वाद टाळणे महत्त्वाचे आहे. वादातून काहीही साध्य होत नाही, ही गोष्ट प्रथम आपण लक्षात घेतली पाहिजे. अनेक प्रसंगात केवळ वादावादीमुळे मनःशांती भंग पावते. एकदा आपण वैचारिक परिपक्वतेची पातळी गाठल्यावर वाद घालणे दुःखदायक आणि अर्थहीन ठरते. वाद घालण्यातून दोन्ही बाजू दुखावल्या जातात. मूड खराब होतो. द्वेष आणि राग ज्याच्या मनात ठासून भरला आहे ती व्यक्ती कधीही मानसिक शांतता मिळवू शकत नाही.

मनःशांतीसाठी शिस्त आणि व्यवस्थापन या दोन्ही बाबींसुद्धा अगदी महत्त्वाच्या ठरतात. आपण आपले घर ज्याप्रमाणे स्वच्छ ठेवतो, वेळ्या वेळी कचरा-जळमटे काढतो, त्याप्रमाणे मनातील

बालगुन्हेगारी: मोठ्या गुन्द्यांचे छोटे लक्ष्य

कु. पूनम एम. रावल V NLC

तेरा वर्षाचा राजू, आई धुणीभांडी करते, बाप नाही.' राहायला झोपडपट्टीत, चोऱ्यामोऱ्या करायचं, उंडास्त फिरायचं आणि कधीतरी दारू पण चाखायचं हाच त्याच दिनक्रम त्याचा हाच मस्तमौली स्वभाव झोपडपट्टीतल्या मुख्य गुंडांनी हेरला आणि घेतलं त्यांच्या पंक्तीत. छोटे छोटे गुन्हे करत त्याने एकदा गुंडाच्या दैऱ्याचा खून केला पण वय तेरा खाजगी सुधारगृहात करण्यात आली. तिथून राजू सटकला. थेट गुंडाच्या शरणाला गेला. पुन्हा गुहयंची सरबत्ती करू लागला. राजूनं आजपर्यंत सहा खून केलेत. आता मस्त निर्ढावलाय.

वैश्यावस्तीत सुमित्राची सुटका करण्यात आली होती. चौदा वर्षाची पोर कामाला लावतो म्हणून शहरात आणलं आणि वस्तीवर तेल अन् सुमित्राचं जमा झालं पोलिसांनी तिथून सोडवलं सुधारगृहात पाठवलं. तिथून सुटका झाल्यावर राक्षसी नजरा आणि भविष्यातही अंधार असल्याचं वाटून सुमित्रा स्वतः वस्तीवर परतली.

बालगुन्हेगारी आणि बालवेश्या व्यवसाय हे सध्या मोठ्या प्रमाणात फोफावत चाललेलं संकट आहे, याच सगळ्यात मोठं कारण म्हणजे गुन्हेगारीचा बदललेला पॅटर्न. गुन्हे करूनही शाबीत राहणारी जमात म्हणजे बालगुन्हेगार. आर्थिक दुर्बल परिस्थिती, सधन बनण्याची महत्त्वाकांक्षा आणि कधीतरी फसवणूक होऊन गुन्हेगारीच्या दलदलीत अडकणारी ही मुले, गुन्हेगारीचं फार मोठं टारगेट बनत चालली आहेत. लहान मुलांच्या हातून गुन्हा झाल्यानंतरही त्यांच्यावर खटला चालणार नाही, शिक्षा होणार नाही हे या मोठ्या गुन्हेगारांनी ओळखलंय म्हणून अशा मुलांना आपल्या जाळ्यात

ओढू लागलेत.

मुले ही चपळ असतात. त्यांना गुन्हा करून स्वतःची सुटका करून कशी घ्यायची याची माहिती झाली की ते बरोबर निसटतात त्यामुळे बालगुन्हेगारीचं प्रमाण वाढत आहे. मुळात त्यांच्यावर फारसे पैसे खर्च करावे लागत नाही. अगदी चॉकलेटसाठी सुद्धा ते मोठे गुन्हे करायला तयार होतात. नफा जास्त आणि खर्च कमी असल्यामुळे मोठ्या गुंडांना मुले परवडतात.

कायद्याप्रमाणे या मुलांना कारागृहात ठेवायचे नाही. यातून ही मुले सुधारण्याऐवजी विघडतात. लहान मुले ही आयुष्याचा विचार करत असतात. त्यांच्या लक्षात आलं की जरी सुधारगृहात आज जेवायला मिळत असलं तरी ते उद्या मिळणार नाही. त्यामुळे ते पुन्हा 'धंदेवाली' किंवा 'धंदेवाल्याकडे' परततात. शिवाय सुधारण्यासाठी त्यांना रोजगार मेणावत्या व खडू बनवणे हा दिला जातो. ज्यातून भरीव असा रोजगार उपलब्ध होत नाही.

अठरा की सोळा ?

दिल्लीच्या बलात्कारांच्या घटनेत अल्पवयीन मुलगा निष्पन्न झाला. त्याला बाल न्याय कायद्याचा फायदा मिळू नये म्हणून अल्पवयीनच्या व्याख्येत १८ वयोमर्यादेऐवजी १६ वयोमर्यादा करण्यात यावी असे सर्व स्तरातून बोलले जात आहे. पण आज ज्या सवलती १८ वर्षापर्यंतच्या मुलांना मिळतात त्याच उद्या १६ वर्षापर्यंतच्या मुलांना मिळतील. मग आज जे मोठे गुन्हेगार १६-१८ वयातील मुले वापरतील. यामुळे आणखी लहान मुलांचा यात समावेश होईल. त्यामुळे केवळ वयाची

मर्यादा कमी करून चालणार नाही. वय कमी केले तर कदाचित गुन्हेगारी वयाच्या आणखी अलीकडे येईल. पुर्नवसन हाच उपाय -

बालगुन्हेगारांची सुधारणा आणि पुर्नवसन ही जिकरीची गोष्ट आहे तरी अशक्य नाही या संदर्भात 'कर्वे इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स' यांनी केलेल्या सर्वेक्षणानुसार पुर्नवसनात सामाजिक संस्था, राजकीय-सामाजिक शासकीय, उपाया यापेक्षाही आप्तेष्टांकडून मदत मिळावी असे स्वतः बालगुन्हेगारांचे मत आहे.

पोलिसांनी केवळ बालगुन्हेगारांवर कारवाई करून शांत न बसता त्याची पाळेमुळे जी मोठ्या गुंडांपर्यंत पोहोचली आहेत. ती शोधून काढावीत न्यायाधीशांनी या गुन्हासाठी सकारात्मक पुर्नवसन या दृष्टिकोनातून निर्णय द्यावा. सुदैवाने ब्रिटिशांच्या काळातील लॅण्ड रेव्हेन्यू कोर्ट हा कायदा २००० मध्ये पुनरुज्जिवित करण्यात आला. या कायद्याचा वापर करून बालगुन्हेगारीच्या मार्गाला लावणाऱ्या गुन्हेगारांकडून पुर्नवसनाचा खर्च वसूल करता येईल.

Juvenile-Justice Act २००० चा कायदा योग्य असला तरी त्यात जो कालावधी दिलेला आहे (३ वर्षे / तो पुर्नवसनाच्या दृष्टिकोनातून फारच अपूरा आहे. हा कालावधी S. १५ (e) व (f) खाली ३ वर्षे तर S. १५ (g) खाली १७ वर्षावरील व १८ पेक्षा कमी असणाऱ्यांसाठी २ वर्षांपुढे असा आहे. मात्र तेच यूएसमध्ये बालगुन्हेगारांच्या अतिगंभीर गुन्हांसाठी शिक्षा ही न्यायाधीशांच्या Discretionary Power वर अवलंबून असते. अशी शिक्षा ही पुर्नवसनाच्या तसेच गुन्हात बळी पडलेल्या लोकांच्या दृष्टिने विचार करता न्यायपूर्ण ठरेल.

हल्लीच US मध्ये Phoenix प्रांतात एका १६ वर्षाच्या मुलीच्या हातून खून झाला. यामध्ये प्रथमदर्शनी पुराव्याच्या आधारे तिला अटक

करण्यात आलीच पण गुन्हाचे गंभीर स्वरूप लक्षात घेऊन तिच्यावरील खटला बालगुन्हेगार म्हणून न चालवता सामान्य गुन्हेगार म्हणून चालवला जाणार आहे.

तंजावर तामिळनाडूमधील घटना. १७ वर्षाच्या मुलांना सुधारणागृहात पाठवण्यात आले. त्याचे २१ वर्षीय मुलीशी प्रेमसंबंध होते त्यातून एका अपत्याचा जन्म झाला. मुलाने अपत्याचा स्वीकार आणि लग्न करण्यास नकार दिल्यामुळे या मुलावर खटला चालवण्यात आला. याबाबत Local Child Committee च्या सदस्या अँड जयंती राणी म्हणतात की हा गुन्हा तडजोडीने सोडवता जाऊ शकेल. परंतु सध्या तरी त्या मुलाला अपत्याचा स्वीकार करण्याचा निर्णय एका वर्षानंतर आणि लग्न करण्याचा निर्णय ४ वर्षानंतर घेता येईल.

वरील उदाहरणावरून बालगुन्हेगारीचे स्वरूप किती भयावह आहे याची प्रचिती येते. याला वेळीच पायबंद घालणे आवश्यक आहे. यासाठी समाजामध्ये वैचारिक सकसपणा, मुलांना योग्य मार्गदर्शन, कायद्यामधील सुधारणा आणि मुख्य म्हणजे त्यांची अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे. आज आपला देश 'तरुणांचा' देश म्हणून ओळखला जातो. उद्या त्याची ओळख 'गुन्हेगारांचा देश' अशी होऊ नये यासाठी योग्य पावले उचलायला हवी. एकंदरीत बालगुन्हेगारीवर उपाय करण्याबरोबरच हे होऊच नये यासाठी निराकरण कसे करता येईल यासाठी प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी सुरुवात ही 'मोठ्या' गुन्हांचे 'लक्ष्य' ठरलेल्या छोट्यांचे संरक्षण करण्यापासून व्हावी.

उमलणाऱ्या कळ्या फुलण्याआधी खुडू नये उद्याच्या भविष्याची गुन्हेगारीने राखरांगोळी होऊ नये

पडतील दवबिंदू शिक्षणाचे या कोवळ्या कळ्यांवर पुन्हा बहरेल हे विश्व आहे त्या फुलांच्या बागेवर !!

मृत्यूदंड आणि दयेचा अर्ज

कु. पुनम एम. रावळ V.N.L.C

मृत्यूदंड आणि त्याबाबतचा दयेचा अर्ज याविषयी मोठ्या प्रमाणावर चर्चा होत असतानाच २१ जानेवारी, २०१४ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेला यासंबंधीचा निर्णय ऐतिहासिक ठरला आहे. दयेच्या अर्जावर विचार करण्यास आणि खटल्यास विलंब लावण्याच्या कारणावरून फाशीच्या शिक्षेचे रूपांतर जन्मठेपेत करण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय न्यायालयाने कलम २१ भारतीय संविधानाचा आधार घेत न्यायालयाने दिला. मुळात फाशीची शिक्षा हा वादग्रस्त मुद्दा आहे. ह्यूमन राईट्स वॉच या आंतरराष्ट्रीय संस्थेने केलेल्या सर्वेक्षणानुसार कारण नसताना फाशी होण्याचे तसेच खटल्यातील विलंबामुळे आरोग्याचे मूलभूत हक पायमल्ली होत असल्याचे निदर्शनास आले. या पार्श्वभूमीवर न्यायालयाने दिलेला निर्णय मार्गदर्शक ठरणारा आहे. त्यामुळे खलिस्तानी दहशतवादी देवीदरपाल सिंह भूल्लर (१९९५ साली दिल्लीत बॉम्बस्फोट) याच्या फाशीची शिक्षा रद्द करण्याच्या याचिकेवर पुर्नविचार केजा जाणार आहे.

गुन्हेगारी प्रवृत्तीवर वचक बसावा यासाठी मृत्यूदंडाची शिक्षा महत्त्वाची भूमिका पार पाडत असते. अशा परिस्थितीत जर केवळ दयेच्या अर्जावर विलंब झाल्याने गुन्हेगाराची शिक्षा कमी होऊन जन्मठेप दिली जात असेल तर त्यावर गांभीर्याने विचार होणे आवश्यक आहे. मध्यंतरी अफजल गुरु आणि अजमल कसाब यांना फाशी देताना जी गोपनियता पाळली गेली त्यात अपारदर्शकता दडलेली होती परंतु या निकालाने सर्वोच्च न्यायालयाने सरकारच्या अशा कृतीवरच पूर्णविराम लावला आहे.

आपण आपल्या देशात जी कायद्याची प्रक्रिया राबवली आहे, त्या प्रक्रियेनुसार कोणालाही कोणाचाच जीव घेता येणार नाही, पण कलम २१ नुसार विशिष्ट परिस्थितीत सरकारला व्यक्तीचा जीव काढून घेण्याचा अधिकार आहे. परंतु सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश कृष्णा अय्यर यांच्या मतानुसार अनियंत्रित आणि अमर्यादित स्वरूपात अधिकार वापरण्याची संधी कोणालाही देणं सर्वार्थाने चुकीचे आहे. राष्ट्रपतीनीही एखाद्या गुन्हेगाराचा दयेचा अर्ज आल्यानंतर किती दिवसात निर्णय घ्यायचा याला मर्यादा असावी या सर्व विचारातून सर्वोच्च न्यायालयाद्वारे याबाबतची निर्णयप्रक्रिया पुढे आली.

तसेच दुसरी आणखी महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे, ज्यावेळी एखाद्या गुन्हेगाराला फाशीची शिक्षा सुनावली जाते त्यानंतर त्याला एकांतवासात ठेवले जाते. पण हे लोक जेव्हा उच्च न्यायालयातून सर्वोच्च न्यायालयात अपील करतात तसेच सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालानंतर राष्ट्रपतींकडे दयेचा अर्ज करतात तेव्हा त्या प्रक्रियेसाठी लागणारा जो कालावधी असतो तो खूप मोठा असतो. त्यामध्ये काही वर्षेही जाऊ शकतात म्हणजे फाशीची शिक्षा सुनावल्यानंतर त्यासोबत तो गुन्हेगार एकांतवासाची शिक्षा भोगत असतो. वास्तवात न्यायालयाने या गुन्हेगाराला केवळ फाशीची शिक्षा दिली आहे, एकांतवासाची नाही त्यामुळे एकाचवेळी त्याला दुसरी शिक्षा भोगण्यास लावणे चुकीचे आहे.

प्रत्यक्ष शिक्षा सुनावल्यानंतर अंमलबजावणीच्या कालावधीत एखादा कैदी प्रचंड मानसिक तणावाखाली येऊ शकतो. त्यातूनच

‘परित्यक्ता’

कु. सलमा हारुण मोमीन, V NLC

आज समाजात स्त्री जीवनाशी निगडित अशा अनेक समस्या आहेत. त्यातीलच काही समस्या म्हणजे हुंडाबळी, छळ परित्यक्ता इत्यादी. याबाबतीत विचार करताना असे आढळून आले की, स्त्री ही कुटुंबाची महत्त्वाची केंद्रबिंदू आहे. पुरुष जरी नोकरी करून कमवून आणत असला तरी स्त्री ही कुटुंबाला वळण लावणारी कुटुंबाची जडणघडण करणारी महत्त्वाची व्यक्ती आहे.

“जिच्या हाती पाळण्याची दोरी,
तीच जगाचा उद्धार करी.”

तरीही तिला समाजात उपेक्षित घटक म्हणूनच ओळखले जाते. तिची अशी उपेक्षा का? का तिची अशीअशी अवहेलना केली जाते. ???.... हे चित्र कुठेतरी बदलले पाहिजे.

अबला जीवन हाय
तुम्हारी यही कहानी,
आँचल में हे दूध
आँखों में है पानी ।

सध्याच्या काळातदेखील महिला कितीही शिकली, सुशिक्षित झाली तरी तिच्यावरील अन्याय कमी झालेले नाहीत. त्यातीलच एक प्रकार म्हणजे ‘परित्यक्ता’ म्हणजेच नवऱ्याने सोडून देणे. या प्रकारात नवरा बायकोकडे पूर्ण दुर्लक्ष करतो आणि अनेकवेळा तिला घराबाहेरही काढतो. आजही कित्येक घरात स्त्रीला पुरुषापेक्षा कमी लेखले जाते. कित्येक घरात नवऱ्याला बायको आपल्यापेक्षा कमी दर्जाचीच आहे असे वाटते.

दारू पिऊन बायकोला मारणे, शिवीगाळ करणे, घराबाहेर काढणे यात त्यांना पुरुषार्थ वाटतो. कित्येकवेळा बायकोला घराबाहेर काढले गेल्यामुळे आजूबाजूचे लोकदेखील तिची अवहेलना करतात. ती बाईचं चांगली नाही अशी तिची उपेक्षा करतात. त्या स्त्रीची काहीही धूक नसताना तिला घराबाहेर जावे लागते आणि अशावेळी तिच्या माहेरची लोकं साथ देतील की नाही पण सांगणे कठीणच...

पण या सर्व गोष्टींचा विचार करूनच कायद्यामध्ये अशा स्त्रीयांसाठी काही तरतूदी केल्या आहेत. ज्यातून अशा पिडीत स्त्रीया पोटगी तसेच नवऱ्याच्या संपत्तीत अधिकार मागू शकतात.

हिंदू दत्तक आणि पोटगीचा कायदा १९५६ (Hindu Adoption and Maintenance Act १९५६) या कायद्यातर्गत क्र. १८ नुसार हिंदू पत्नीला तिच्या जीवनाच्या काळात पतीपासून पोटगी मिळण्याचा हक्क आहे. हिंदू पत्नीला पतीपासून विभक्त राहूनही पतीकडून पोटगी मिळविण्याचा हक्क खालील परिस्थितीत मिळतो.

- १) जर पतीने तिचा त्याग केला असेल तर,
- २) क्रूरतेने वागवत असेल तर,
- ३) जर पतीने घरातच रखेलीला आणून ठेवले असेल / रखेलीबरोबर इतरत्र राहत असेल तर,

तसेच कलम १९ नुसार ती पतीच्या मृत्यूनंतरदेखील ती पोटगी अर्ज करू शकते. तसेच हिंदू वारसा कायदा १९५६ अंतर्गत हिंदू स्त्री पतीच्या संपत्तीत हिस्सा मागू शकते.

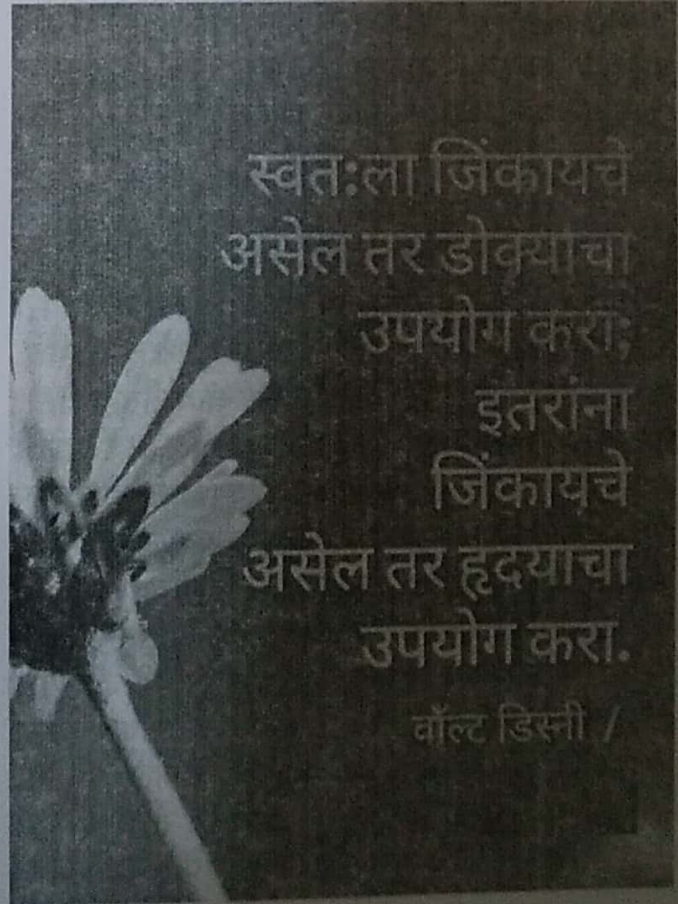
हिंदू वारसा कायदा हे क्रांतिकारी पाऊल आहे. त्यामुळे महिलांना मालमत्तेचं विस्तृत प्रमाणात अधिकार मिळाले आहेत व त्यांना वारसा हक्काने मिळणारी मालमत्ता संपूर्णतः तिच्या मालकीची असते. तसेच ती राहत्या घरामध्येदेखील हक्क मागू शकते.

क्रिमिनल प्रोसिजर कोड (Criminal

Procedure Code) कलम १२५ नुसार जर पतीने निर्वाह करण्यास नकार दिल्यास नवऱ्याने दुर्लक्षित केले असेल किंवा सांभाळण्यास नकार दिला असेल किंवा त्याने तिचा त्याग केला असेल तर बायकोला कलम १२५ अंतर्गत पोटगी मिळू शकते. तसेच जर २ वर्षांपेक्षा जास्त काळ जर नवऱ्याने बायकोला दुर्लक्षित केले असेल किंवा त्याग केला असेल तर बायको नवऱ्याकडून घटस्फोट घेऊ शकते.

माझे तमाम माता भगिनींना आवाहन आहे की, तू प्रथम जागी हो. तुझ्या पोटी जन्माला आलेल्या सुपूत्रांना तुझ्यातील शक्तीची कल्पना आहे. फक्त तुलाच विसर पडला आहे. आपल्या शक्तीचा विसर पडू देऊ नको. आपले हक्क आणि कर्तव्य जाणून घे आणि त्याबद्दल जागरूक रहा.

कर्तृत्ववान माणसे कधी
नशिबाच्या आहारी जात नाहीत...
आणि
नशिबाच्या आहारी गेलेली माणसे
कधी कर्तृत्ववान होऊ शकत नाही
नशिबवादी होण्यापेक्षा
प्रयत्नवादी व्हा !
यश तुमची वाट पाहात आहे "

वाऱ्यावर सोडलेल्या आई-वडिलांचे अधिकार

कु. नीलश्री मुरलीधर सुतार V NLC

जिस दिन तुम हमें बूढा देखो तब सब करना और हमें समझने की कोशिश करना ॥

जब हम कोई बात भूल जायें तो हम पर गुस्सा न करना और अपना बचपन याद करना ॥

जब हम बूढे होकर चल न पाये तो हमारा सहारा बनना और पहला कदम याद करना ॥

जब हम बीमार हो जाये तो वो दिन याद करके अपने पैसे खर्च करना जब हम तुम्हारी ख्वाहिशे पूरी करने के लिए अपनी ख्वाहिशे कुर्बान करते थे ॥

आज सध्या आई-वडिलांना त्रास देण्याचे प्रकार वाढले आहेत. ते प्रकार वाढले असतानाही त्याबाबत तक्रार करण्यास पालक पुढे येत नसल्याचे चित्र ठळकपणे पुढे आले आहे. तीन वर्षे झाले हा कायदा करून परंतु खूप कमी प्रमाणात तक्रारी दाखल झाल्या आहेत. तक्रार केल्यास मुले घराबाहेर काढतील या भीतीने तक्रार द्यायला कोणी पुढे येत नसल्याचे वास्तव पुढे आले आहे.

पती-पत्नीतील वादात पत्नीने पोलिसात तक्रार केल्यास तिला पुन्हा सासरचे दरवाजे बंद होतात. सूनने आम्हास पोलीस ठाण्याची पायरी चढायला लावली या रागातून दोन्ही कुटुंबे दुरावतात. तसाच अनुभव मुलांच्या विरुद्धच्या तक्रारीतही येतो. तक्रार केल्यावर मुले घराबाहेर काढतील अशी भीती पालकांना वाटते. त्यामुळे त्रास सहन करूनही तक्रार करण्याकडे कल कमी आहे. तळहाताच्या फोडाप्रमाणे जपलेल्या मुलांकडून आयुष्याच्या निर्णायक टप्प्यात अनेक आई-वडिलांच्या वाट्याला हालअपेष्टा येतात. आई-वडील अडगळ वाटू लागल्याने त्यांची देखभाल न करणे... त्यांचा तिरस्कार करणे याबरोबर त्यांना घराबाहेर काढण्यापर्यंतही काहींची मजल जाते... त्यामुळे उतरत्या वयात या यातना सोसण्यापेक्षा मरणच आलेले बरे असे म्हणण्याची वेळ त्यांच्यावर

येते... मात्र अशा दिवट्यांना त्याच्या कर्तव्याची जाणीव करून देत हक्क मिळवायचा असल्यास आई-वडिलांना कायद्याचा आधार आहे. ते प्रांताधिकाऱ्यांच्या न्यायाधिकरणाकडे दाद मागू शकतात. हे न्यायधिकरण आई-वडिलांना वाऱ्यावर सोडणाऱ्या बेजबाबदार मुलांना तुरुंगात खडी फोडायला पाठवू शकते. न्यायधिकरणाला फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १९५ खाली आणि प्रकरण ६ खाली दिवाणी न्यायालयाचे अधिकार आहेत.

जेष्ठ नागरिक अथवा आई-वडिलांनी तक्रार अर्ज दिल्यास हे न्यायधिकरण मुले किंवा त्यांचा सांभाळ करणारे नातेवाईकांना बोलावून घेते. जिल्ह्यात विविध प्रांताधिकारी न्यायधिकरणाकडे अशा ६ प्रकरणांची सुनावणी सुरु आहे. अद्यापही जेष्ठ नागरिक तसेच वाऱ्यावर सोडले गेलेल्या आई-वडिलांमध्ये या कायद्याबाबत जनजागृती नाही कारण कायदा होऊन तीन वर्षे झाली तरी हाताच्या बोटारवर मोजण्याइतक्याच केसेस या न्यायधिकरणाकडे दाखल झाल्या आहेत.

या कायद्याचे स्वरूप खूप साधे आहे. तसेच जेष्ठ नागरिक व आई-वडिलांना तक्रार अर्ज करणे खूप सेपे आहे. तसेच न्यायधिकरणाकडे अर्ज करून आपल्या उदरनिर्वाहासाठी दरमहा पुरेशी रक्कम मागता येते. (दरमहा १० हजार रुपयापर्यंत) औषधपाणी व गरजेच्या खर्चासाठी ही रक्कम देण्याचा आदेश दिल्यावर संबंधिताला ती महिन्यात द्यावी लागते. ही रक्कम देण्यास टाळाटाळ केल्यास संबंधितावर ठरलेल्या रक्कमेवर व्याज लागू होते. ते व्याज कमीत कमी ५% ते जास्तीत जास्त १८% असू शकते. या कायद्याची अंमलबजावणी सध्या तळागाळातील लोकांपर्यंत झाली नाही. त्यासाठी महाराष्ट्र शासनाचे हा कायदा तळागाळातील लोकांपर्यंत पोहोचावा, माहिती व्हावी यासाठी प्रयत्न सुरु आहेत.

जून महिन्याचे दिवस होते. आयुष्यातील महत्त्वाच्या वर्षाचा, १० वीचा पहिलाच दिवस होता. आजही आठवतो तो दिवस... कालचा सुट्टीचा शेवटचा दिवस असल्यामुळे खूपच खेळलो होतो. त्यामुळे झोपही गाढ लागली होती. अचानक गजर वाजला, चटकन् मी तो बंद केला. तसाच पडून राहिलो, घड्याळाच्या गजरचा धक्का तसाच होता, तोवर आईची हाक, “पिट्या! उठ लवकर, शिकवणीचा पहिलाच दिवस आहे, पहिल्याच दिवशी उशीर नको.” अंथरूणातून बाहेर येऊन मी घाईनेच तयार झालो. सकाळी-सकाळी रिमझिम पाऊस होता, छत्री घेऊन चालत होतो. पण सकाळी गजरचा बसलेला धक्का तसाच जाणवत होता. भीती, काळजी, काहूर, काहीच कळेना. कसलं स्वप्नही नव्हतं. पडलं. पाऊस वाढत होता तशी मनातील भीती वाढतच राहिली. काहीतरी राहिल्याची, विसरल्याची, हरवल्याची जाणीव मनाला चिकटलेली होती.

शिकवणी करून घरी आलो. आवरा-आवर, दप्तर भरलं पण काहीतरी राहिल्याची जाणीव तशीच... बाहेर पडलो, तोवर आईची हाक, “पिट्या, डबा विसरलास.” परत फिरलो, डबा घेतला, वाटलं हेच विसरलो होतो. शाळेकडे चालू लागलो, पण काहीतरी राहिल्याची जाणीव तशीच... काहीच कळेना.

चौकात थांबलो, दप्तर उघडून पाहिलं, सर्व गोष्टी घेतल्या होत्या. पुन्हा चालू लागलो. पावसामुळे चिखलात पाय रूतत होता, तशी तशी भीती मनात रूततच चालली होती. विचारांच्या आवेगात शाळेत कधी आलो कळलंच नाही. महिन्याच्या सुट्टीनंतर

मित्रांना भेटलो. बरं वाटलं. गप्पा मारतच वर्गात जाऊन बसलो. पण काहीतरी राहिल्याचं जाणवतच होतं. दिवसभर खिडकीतून पाहत राहिलो, शोधत राहिलो. पण काय शोधत होतो तेच कळत नव्हतं. कशी गंमत असते बघा, आपण कुठेतरी निघालो तर आपलं मन आपल्याला सांगत असतं काहीतरी विसरलंय पण नेमकं काय ते नाही सांगत. आपला प्रवास चालू होतो अन् आठवतं. अरेच्या! हे विसरलंय... ते विसरलंय... ते विसरल्याच्या दुःखापेक्षाही काय विसरलो होतो हे कळल्याचं समाधान मात्र हातं. पण मला अख्खा दिवस संपत आला तरी काय विसरलोय, काय हरवलंय तेच उमगत नव्हतं. हा भास होता, भीती होती, एकटेपण होतं, का आणखी काहीतरी? देव जाणो. मित्रांबरोबर घरी येताना मी माझ्यातच हरवलेल्या विचारांच्या माळेतील एक मणी होतो. घर जवळ येत होतं, पण काहीतरी राहिल्याचं, विसरल्याचं, हरवल्याचं जाणवतंच होतं. घराच्या पायऱ्या चढल्या. पाठीवरचं दप्तर सोफ्यावर भिरकवलं अन् वैतागून खुर्चीत बसलो अन् ओरडलो, “ताई! मी आलोय... चहा दे.” काहीच प्रतिसाद नाही. आई आली. माझ्याकडे पाहिलं. हसली, “हसतेस काय?” मी दमलोय चहा आण. आई म्हणाली, “अरे, चहा देते पण, ताईला का हाक मारतोयस. महिना झाला की ताईच्या लग्नाला, ती तिच्या घरी, विसरलास काय? वेडा कुठला!”

सापडलं... गवसलं... मिळालं, कळालं, उमगलं काय शोधत होतो. काय हरवलं होतं, ... ताई! होय ताईच माझी ताईच शोधत होतो मी. तिलाच हरवून बसलो होतो. माझ्याबरोबर नेहमीच

असणारी, हसणारी, रडणारी अन् भांडणारी माझी ताई माझ्याबरोबर नव्हती. ताई असताना कसं शाळेत कितीही अवघड गृहपाठ दिला तरी नो टेन्शन! ताई आहे ना, काही हवं आहे ताईला सांगा. आई-बाबांकडे काहीपण मागण्याचा माझा मार्ग व्हाया ताई जायचा. ताईच्या आठवणीत हरवलो होतो. तोवर पुन्हा आईचा आवाज कानावर पडला, "पिट्या! कसला विचार करतोस?" अचानक भानावर आलो. काही नाही म्हणत माझ्या खोलीत मी निघून गेलो. पण आईनं जाणलं होतं माझं एकटेपण... आई, बाबा, ताई अन् मी. आमच्या

चौकोनाचा आता त्रिकोण झाला होता अपूरा...

शनिवारची सकाळची शाळा संपवून घरी येत होतो. पाऊसही नव्हता, उन पडलं होतं. दुरूनच दारात स्कूटर दिसली. मनात विचार आला ताई तर आली नसेल? माझी अवस्था पाहून कदाचित आईनेच पत्र टाकलं असावं. ताईच असावी, नाही, ताईच असणार! पळतच सुटलो, पायरीवरती बूट आणि चपला दिसल्या. उत्सुकततेनं आत पाहिलं तर सोफ्यावरती ताई... हो ताईच... ताईच आली होती मला भेटायला. काहीच बोललो नाही, जाऊन विलगलो...

हरवलेलं गवसलं, शोध संपला.

"प्रत्येकावर विश्वास ठेवणे हे धोकादायक आणि कुणावरही विश्वास न ठेवणे, हे खूपच धोकादायक होय ..."

अब्राहम लिंकन

"जेव्हा एखाद्याला वाटत असेल, की त्याने आयुष्यात एकही चूक केली नाही, तेव्हा त्याने एकही नवी गोष्ट करून पाहिली नाही, असे समजावे ..."

आईन्स्टाईन

"जिकणे म्हणजे नेहमी फक्त पहिला येणे, असे नसते. एखादी गोष्ट पूर्वीपेक्षा जास्त चांगली करणे म्हणजेच जिकणे होय ..."

विल्यम शेक्सपियर

"इतरांपेक्षा स्वतःला जास्त ओळखा,

ईतरांपेक्षा जास्त काम करा.

आणि ईतरांपेक्षा कमी अपेक्षा करा,

या तीन गोष्टी यश मिळविण्यासाठी महत्वाच्या आहेत ..."

विल्यम शेक्सपियर

Gymkhana Report 2013-14

By Prof. U. T. Powar
(Gymkhana Chairman)

On 21st June College reopened for academic year 2013-2014.

Bar council of India committee consisting the members of Bar Council of Maharashtra and Goa visited the college on 12th July 2013.

On 15th August, 67th Independence Day, flag hoisting was done by Prin. Dr. R. Nayayanana.

18th August, Welcome Function

On 18th August welcome function was arranged in the college. Dr. Ashok S. Bohite, Prof. V. C. Shivaji University, Kolhapur was the chief quest of the function. Prin. Dr. R. Narayana presided over the function.

30th August – Programme of 'One Act Play'

Programme of One Act Play was presented by Shri. N. Ashok, Prof. Dr. R. B. K. Nayak H. O. D. Shivaji University were present.

5th Sept. Celebration of 'Teachers Day'

Teachers Day was celebrated by the students. They felicitated the principal teachers and non teaching staff.

6th Sept. Election of Secretary of Students Council

Election Secretary of Shahaji Law College students Council was held on 6th Sept. Shri. Powar Nishikant Gajanan IInd LL. B. student was elected unopposed as a Secretary of Shahaji Law College for the academic year 2013-2014

15th Sept. 104th Birth Anniversary of Late Dr. Deshbhakta Ratanappa Kumbhar

Birth Anniversary of Late Dr. Deshbhakta Ratanappa Kumbhar was celebrated in the college. On this occasion 'Blood Donation' camp was arranged in the college. Hon'ble Mrs. Rajnitai Magdum, President Council of Education Kolhapur Shri. Prasad Kamat, Vice President Council of Education, Prin. Shri. P. B. Koshti, Secretary, Adv. Shri. V. N. Patil member, Prin. Dr. R. Narayana, Prin. S. B. Patil, members of the teaching non teaching staff and students were present. Programme of poster presentation was also arranged in the college.

17th Sept. Support to District Bar Association for Bombay High Courts Circuit Bench at Kolhapur to be established.

Council of Education including three colleges supported the demand of Kolhapur Bar Association. All

members of the Council, teaching, non-teaching staff and students of all these colleges visited the Kolhapur Bar Association and gave support to them.

2nd Oct. Celebration of Mahatma Gandhi Jayanti.

4th Oct. Free Legal Aid and Advice Camp

Free Legal Aid Camp was arranged at Pattankodoli, Tal – Hatkanagle, Prin. Dr. R. Narayana, Prof. U. T. Powar, Prof. Dr. M. C. Shaikh, Prof. Mrs. Dr. S. R. Rasam spoke on the occasion. The students of IVth NLC and IInd LL. B were present. Miss Shridevi Mote IVth NLC student has taken efforts to arrange the said camp.

8th Oct.

Jagar freedom of speech and expression was arranged in the college.

15th Oct. One Day Workshop on 'Atrocities against women and Violation of Human Rights – under lead college activity.'

One day workshop was arranged on 15th Oct. on the above topic under lead college activity. Hon'ble Smt. Urmily Joshi retired District and Sessions Judge were the chief guest of the function. Prin. Dr. R. Narayana in his introductory speech explained object of the workshop. In the first session Adv. Dr. Santosh Shah was the

resource person. He spoke on the topic of 'An outline of Law relating to Women. In IInd session Mrs. Rajashri Sakale, Social activist was the resource person. She spoke on the topic of 'Who is responsible for the safety of women' with special reference to Vishakha case. Students from the various colleges and teachers in the Kolhapur city were present.

23rd Dec. 15th Death Anniversary of Late Dr. Deshbhakta Ratnappa Kumbhar

Death anniversary of Late Dr. Deshbhakta Ratnappa Kumbhar founder President Council of Education was celebrated in the college. On this occasion tree plantation was done. Hon'ble Mrs. Rajnitai Magdum, President Council of Education, Prin. P. B. Koshti Secretary, Prin. Dr. R. Narayana, members of the teaching, non teaching staff and students were present.

10th Jan. 2014 Road Safety Campaign 2014

For the awareness about the road safety among the students a programme was arranged in the college. Shri. S. N. Ghatage Assistant Police Inspector, City Traffic Control Branch Kolhapur were the chief quest of the function. In his speech he explained the importance of traffic rules. Prin. Dr. R. Narayana in

his introductory speech explained the object of the programme. Shri. R. R. Patil Police Inspector were also present.

26th Jan. 2014 - 65th Republic Day

On account of 65th Republic Day, Flag hoisting was done by Dr. Vishwanath Magdum, Prin. Dr. R. Narayana, Prin. Dr. Bhalerao, members of the teaching, non-teaching staff and students were present. In this occasion T-Shirt painting and Rangoli Competition was held on 24, and 25th Jan. 2014.

8th Feb. 2014 Inaugural function of National Legal Services Authority, Legal Awareness Camps and students Bar Association

Hon'ble Shri. S. S. Ahmad Principal District and Sessions Judge Kolhapur were the President of the function. Adv. Shri. V. N. Patil, member Council of Education Kolhapur were the chief guest of the function. Hon'ble Shri. Yogesh Rane, Secretary District Legal services Authority Kolhapur explained the object of Legal Services Authority. Prin. Dr. R. Narayana in his introductory speech explained the object of the function.

13th Feb. Interclass Moot Court Competition was held in the college

22nd Feb. All India Women Security Campaign

[Akhil Bhartiya Mahila Sureksha

Abhiyan]. In association with Brahmakumari Ishwar Vishwa Vidhyalaya branch Kolhapur the said programme was arranged in the college.

4th March. Need of good Governance and Role of women officers in Governance.

One the above subject programme was arranged in the college. Mrs. Vijayalaxmi Bidri, Commissioner, Kolhapur Municipal Corporation were the chief guest of the function. In IInd session campus placement to law students was organized. Miss snehal Toro, and Miss. Gouri gave the information about the placement in companies to the students.

10th and 11th March, Annual Sports were conducted.

14th March 2014 One Day Workshop on "Environment Degradation : Society Law and Health."

Under the lead college activity the said programme was organized in the college. Prof. Dr. R. Venkatarao Vice Chancellor National Law School of India University were the Chief quest of the function. In the 1st technical session Shri. Uday Gaikwad, Environmental Activist spoke on the topic of 'Environment Degradation and Society.' In the second session Dr. Dhanjay Gunde spoke on the topic of 'Environment Degradation and Health.' Prof. Dr. R. B. Nayak H. O. D. Law

Shivaji University were the chief guest for valedictory function. Students from the various colleges in the Kolhapur city were present.

25th March 2014 Lecture on 'Religion and Science'

In association with Shivaji University, under 'Shri. Dattabal Memorial Lecture Series' one lecture on the subject of 'Religion and Science' was organized in the college. Hon'ble Shri. N. J. Pawar Vice Chancellor Shivaji University were the main speaker of the function Hon'ble Mrs. Rajnitai Magdum, President Council of Education Kolhapur presided over the function. Dr. Subhash Desai coordinator of this lecture series explained the purpose of the lecture series and some events of Shri. Datta Bal. Dr. Vishwanath Magdum also spoke on this occasion. Prin. Dr. R. Narayana explained the purpose of the function. Prin. Dr. S. B. Patil, Shri. Sarjerao Ghorpade, Sarjerao Tayade etc. were present.'

29th March 2014 Eighty First Annual Prize Distribution Function

Annual prize Distribution function was held on 29th March 2014. Dr. A. B. Rajage, Director Board of College and University Development Shivaji University were the chief guest of the function. Prin. Dr. S. H. Bhalerao, Principal Night College of Arts and Commerce Kolhapur presided over the function. Miss. Tejshree Patil president students Bar association offered the vote of thanks.

Free Legal Aid and Advice Camps

Under the National Legal Services Authority Scheme college organized 20 free legal aid and advice camps at various rural places in the Kolhapur district.

*** Achievement by the students ***

Ranveer Avinash Jadhav IInd Pre-Law won u – 19 boys single Kolhapur memorial Badminton Tournament held in Sept. 2013. Shahaji Law College team won on the college Badminton Competition held in Oct. 2013 organised by Shivaji University and Vivekanand College, Kolhapur. Following students were in the team.

- 1) Ranveer Jadhav
- 2) Rohan Melwanki
- 3) Amrut Killedar
- 4) Harshwardhan Rane
- 5) Mansingh Jagtap.

26th and 27th Oct. 2013

Shahaji Law College team won in Zonal and Inter Zonal Badminton tournament held at Islampur.

11th Jan. 2014

Shri. Omkar Dattatray Devakate IInd Pre-Law student won Bronze Medal in the National Level Karate Competition organized by Nehru Yuva Kendra, Kolhapur.

9th Marth 2014

Miss. Bijuree Sarnobat of 1st Pre-Law student won Silver Medal in IInd inter class Taekwondo Spurning Championship 2014, organized by the Jalnawala's Sports Training and Research Centre on 9th March 2014.

SHAHAJI LAW COLLEGE, KOLHAPUR
Donor Prize List for the year 2012-2013

Sr. No.	Name of the Donor	Year & Subject	Name of Winner	Passing Year	Percentage
1	Late Waman Dattatray Adake Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay	April 2013	61.20%
2	Late Shri. Govind Raghunath Valivdekar Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay	April 2013	61.20%
3	Late Shri. Rajaram Bapu Patil Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay	April 2013	61.20%
4	Late Shri. Jaganath Raghunath Kelkar Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay	April 2013	61.20%
5	Late Shri. R. M. Apate Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay	April 2013	61.20%
6	Late Shri. Pandurang Atamaram Lanjekar Prize	III LL.B.	Bawadekar Sayaji Sanjay Stood College Standing Prize 1	April 2013	61.20%
7	Late B. G. Alias Bapusaheb Karmarkar Prize	Cr. P. C. Old Course (III LL.B.)	Naik Aditya Ghanashyam	April 2013	60.40%
8	Late Dattatray Raghunath Dixit Prize	Family Law II Old Course (I LL.B.)	Patil Supriya Madan	April 2013	100/68
9	Late Shri. S. R. Potnis	Family Law II Old Course (I LL.B.)	Patil Supriya Madan	April 2013	100/68

Sr. No.	Name of the Donor	Year & Subject	Name of Winner	Passing Year	Percentage
10	Late Shri. Kakasaheb Alias D. N. Sarlakshar Prize	Family Law II Old Course (I LL.B.)	Patil Supriya Madan	April 2013	100/68
11	Shri. Basawantrao Ganpatrao Powar Prize	II LL. B.	Barve Kavita Kamalakar College Standing Prize I	April 2013	59.40%
12	Shri. K. B. Kelkar Prize	Pub Int. Law Old Course (II LL.B.)	Barve Kavita Kamalakar	April 2013	100/74
13	G. N. Gabale Prize	Property Law Old Course (II LL.B.)	Khattar Neelam Suresh	April 2013	100/64
14	Late Shri. Prin S. G. Dabholkar Prize	Jurisprudence Old Course (II LL.B.)	Ghatage Rohit Suryakant	April 2013	100/66
15	Late Shri. Prin S. G. Dabholkar Prize	Constitution Old Course (I LL.B.)	Patil Supriya Madan	April 2013	200/142
16	Adv. Shri. Patil Deepak Ganpatrao	VNLC	Shevade Madhuri Raghunath College Standing Prize I	April 2013	63.50%
17	Shri. S. B. Patil Prize	Contract - I Old Course (I LL.B.)	Parekh Snehal Arun	April 2013	100/65
18	Adv. K. A. Kapase	III VNLC	Shelar Prajakta Gajanan College Standing Prize I	April 2013	60.00%
19	Late Shri. K. P. Khasbardar Prize	Family Law IV New Co	Rawool Poonam Mangesh	April 2013	100/64
20	Prof. D. V. Phadnis Prize	D. I. T.	Redekar Neha Rajan Yelave Suhas Pandurang	April 2013	50.00% 50.00%

SHAHAJI LAW COLLEGE, KOLHAPUR
Annual Prize Distribution April 2012-2013 (College Prizes)

Sr. No.	Name of the Student	Year & Subject	Rank	Passing Year	Percentage
1	Patil Dipti Madan	I LL.B.	College Prize Standing II	April 2013	63.00%
2	Daiv Trinad Vijay	I LL.B.	College Prize Standing III	April 2013	60.40%
3	Jadhav Mayura Ajit	III LL.B.	College Prize Standing II	April 2013	61.00%
4	Sarvade Madhavi Shukirbaba	III LL.B.	College Prize Standing III	April 2013	60.10%
5	Jogam Omkar Dhanaji	I Pre-Law	College Prize Standing I	April 2013	79.00%
6	Otari Namrata Ashok	I Pre-Law	College Prize Standing II	April 2013	75.50%
7	Raktade Aditya Sadashiv	I Pre-Law	College Prize Standing III	April 2013	73.00%
8	Zambare Sayali Sampat	II Pre-Law	College Prize Standing I	April 2013	68.67%
9	Kulkarni Archana Anil	II Pre-Law	College Prize Standing II	April 2013	68.00%

Sr. No.	Name of the Student	Year & Subject	Rank	Passing Year	Percentage
10	Jadhavrao Saraswati Hirojirao	II Pre-Law	College Prize Standing II	April 2013	68.00%
11	Mahat Sameena Ainuddin	II Pre-Law	College Prize Standing I	April 2013	64.67%
12	Patil Pragati Dhondiram	III NLC	College Prize Standing II	April 2013	57.25%
13	Patil Namrata Parshuram	III NLC	College Prize Standing III	April 2013	56.88%
14	Kulkarni Vijayalaxmi Raghunath	IV NLC	College Prize Standing I	April 2013	58.00%
15	Jadhav Sneha Annasaheb	IV NLC	College Prize Standing II	April 2013	57.10%
16	Mestry Dhanashri Atmaram	IV NLC	College Prize Standing III	April 2013	56.60%
17	Kumbhar Nanad Raghunath	V NLC	College Prize Standing II	April 2013	61.80%
18	Naukudkar Smita Hanumant	V NLC	College Prize Standing III	April 2013	61.00%
19	Pathan Farinabanu Nashirkhan	D. I. T.	College Prize Standing II	April 2013	47.33%

LIST OF Full Time Teaching STAFF

1	Dr. Narayana C. Rayadurgam
M.A.,B.Ed.,LL.M.,NET.,M.H.R.,NET,Ph.D.(Law)	Principal
2	Shri. Udhav T. Powar
B.A.,LL.M.	Associate Professor
3	Mrs. Dr. Savita R. Rasam
M.A.,LL.M.,Ph.D. (Law)	Assistant Professor
4	Dr. Moula C. Sheikh
B.Sc., LL.M.,NET, ADR,DCL,Ph.D.(Law),MBA,	Assistant Professor
5	Shri. Pravin B. Patil
B.A., LL.M.,NET.	Assistant Professor
6	Shri. Suhas V. Patki
B. Com., LL.M.,NET.	Assistant Professor
7	Mrs. Asmita P. Patil
B.S.L., LL.M.,NET, SET	Assistant Professor
8	Shri. Shri. Desai
B.S.L., LL.M.,NET., M.S.W., G.D.C.&A.	Assistant Professor
9	Mrs. Suchita R. Suragihalli
M.A.,SET. Political Science (Pre-Law Course)	Assistant Professor
10	Shri. Kailas R. Pawar
M.A.,M.Lib. & Isc.,NET.	Librarian

VISITING FACULTY

11.	Adv. Dr. R.G. Pandurkar	M.Sc., LL.M., Ph.D.
12.	Adv. Dr. Santosh Shah	B.A., LL.M., Ph.D.
13.	Adv. Sou. Neelam Gandhi	B.A., LL.M.
14.	Adv. Swapnil Chile	B.S.L., LL.M., N.E.T.
15.	Shri. R.G. Panhalkar	M.A., LL.M., M.Phil

16.	Sou. Pooja Gotkindkar	M.A., M.Phil
17.	Shri. Todkar Ranjeet A.	M.A.
18.	Dr. Prithviraj A. Raghuvanshi	M.A., Ph.D.
19.	Miss. Shilpa G. Patil	M.Sc.
20.	Sou. Shrinidhi H. Bhurke	M.Com. LL.M.
21.	Sou. M. A. Thombare	M.A., LL.M.
22.	Sou. Jyoti Shete	B.S.L., LL.M.
23.	Mr. Sannake Tukaram U.	M.A., NET

List of Administrative Staff

1.	Shri. Anil N. Ghatge.	B.Com, D.L.L.	Head Clerk
2.	Mrs. Subhangi E. Patil	B.Com	Senior Clerk
3.	Shri. Mohan B. Powar.	B.Com	Junior Clerk
4.	Shri. Shekhar D. Joshi	B.Com, M.B.A.	Junior Clerk
5.	Shri. Kuldeep V. Makote	M.Com	Junior Clerk
6.	Shri. Ananda S. Bore.	12th Class	Library Attendant
7.	Shri. Meharali B. Fakir.	12 th Class	Library Attendant
8.	Shri. Ananda S. Wagare.	B.A. -I	Library Attendant
9.	Shri. Sunil S. Harale.	B.A. -I	Peon
10.	Shri. Sanjay D. Kale.	9 th Class	Peon
11.	Shri. Rahul M. Pandat.	B.Com-I	Peon

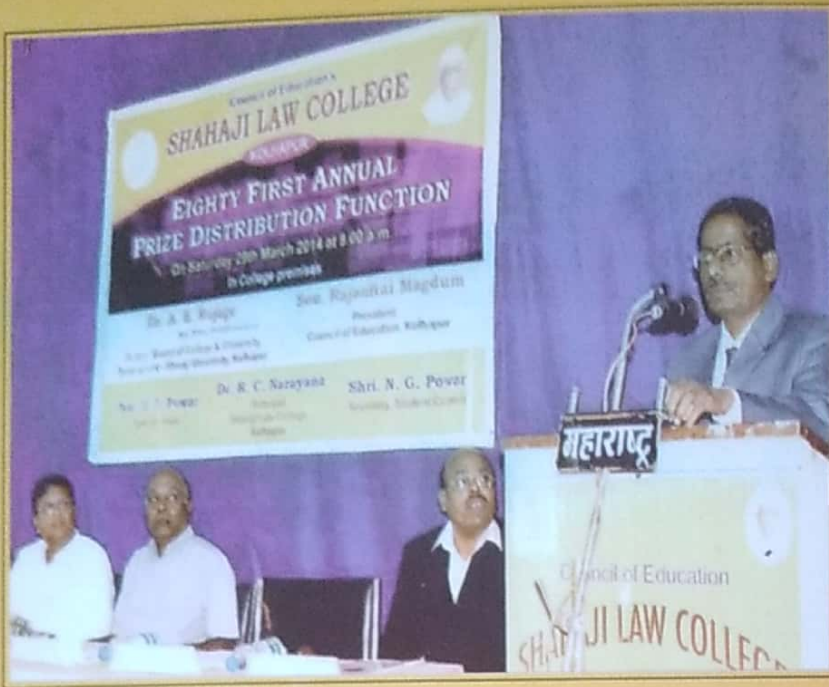

Birth Anniversary of Hon. Anna Sou. Rajnital Magdum, Hon. Chairman Council of Education, Garlanding the Statue of Padmashree, Deshbhakta Dr. Ratnappanna Kumbhar.

A blood donation camp was organised in the college on the occasion of Anna's Birth Anniversary.

A Poster Presentation by students was organised on the occasion of Anna's Birth Anniversary

Eighty First Annual Prize Distribution :
 Dr. A. B. Rajage, Hon. Director, B. C. U. D.,
 Shivaji University, Kolhapur addressing
 the students on the occasion of Annual
 prize distribution on 29/3/14

International Women's Day Celebration:
 Ms. Vijayalaxmi Bidri, Municipal
 Commissioner, Kolhapur delivering
 a lecture on 'Role of Women in
 Good Governance'.

Shri. Khondre Prakash Rajaram (LL.B.I)
 Secured Conciliation prize in Rupali
 Tawde Eloquence Competition at
 I.M. Law College, Satara.